

The background features a stylized illustration. In the top left, a sun with orange and yellow rays shines. Large, soft white clouds are scattered across the sky. On the right side, several white raindrops are falling. In the bottom right, a lighthouse with blue and white horizontal stripes stands on a small island. The foreground shows blue waves with white spiral patterns. In the bottom left corner, there are small white fish swimming in the water.

Var finns pengarna?

- sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att nå miljömålen

Omslag: Länsstyrelsen Västra Götalands län med illustration av Nowa kommunikation

Miljömålsillustrationer: Tobias Flygar

Uppdaterad 1 juli 2020

Tillsammans för miljön i Västra Götaland

Målet med denna sammanställning av stöd och bidrag är att underlätta för alla på kommuner, föreningar, vattenråd, företag, markägare och flertalet andra aktörer som vill arbeta med miljöförbättrande åtgärder. Sammanställningen ska ge en övergripande introduktion kring de stöd och bidrag som finns att söka och var man hittar mer detaljerad information. Det finns en mycket begränsad fokus på forsknings- och innovationsstöd.

Sammanställningen är ett viktigt stöd i genomförandet av åtgärderna i ”Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland - åtgärdsprogram för miljömålen 2017–2020”. Stöden har därför symboler kopplat till de fyra utmaningarna i åtgärdsprogrammet. För att få den senaste informationen är det viktigt att du alltid går vidare till de länkar vi hänvisar till då vi inte har möjlighet att uppdatera denna sammanställning mer än ett par gånger per år.

Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen och Västra Götalandsregionen hjälper gärna till med diskussioner kring vilka bidrag som kan vara lämpliga att söka för just de åtgärder du planerar. Generellt gäller att EU-medel kan kombineras med andra medel såsom statliga eller kommunala medel. Men vanligtvis kan inte olika statliga medel kombineras med varandra. Kontakta ansvarig myndighet för besked om vad som gäller för just det bidrag du är intresserad av.

I denna sammanställning lyfts endast de stöd som har en tydlig koppling till miljöåtgärder eller klimatanpassning. Men glöm inte bort att många andra stöd har positiva miljöeffekter såsom bredbandsutbyggnad som minskar behovet av resande, och nybyggnation som redan från början investerar i bra energi -och värmehantering. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt!

Innehåll

1. STÖD SOM SÖKS VIA LÄNSSTYRELSEN	12
1.1 Klimatklivet	12
1.2 Stöd till solceller	13
1.3 Stöd till energilagring av egenproducerad el	13
1.4 Landsbygdsprogrammet	14
1.5 Bidrag till kalkning	17
1.6 Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA)	17
1.7 Bidrag till fiskevård	18
1.8 Havs- och fiskeriprogrammet	18
1.9 Fiskeavgiftsmedel	18
1.10 Efterbehandling av förorenade områden	19
1.11 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder	20
1.12 Åtgärdsprogram hotade arter	20
1.13 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)	21
1.14 Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)	22
1.15 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar	23
1.16 Nya Komet - skydd av skog	23
1.17 Stöd för hyresbostäder och studentbostäder	24
1.18 Radonbidrag	24
1.19 Hållbar tillväxt	25
2. STÖD SOM SÖKS VIA VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN	26
2.1 Program för hållbar utveckling 2017–2020	26
2.2 Bidrag till miljöprojekt	26
2.3 Projektbidrag regionutveckling	27
2.4 Kulturella och kreativa näringar	27
2.5 EU:s regionala utvecklingsfond och socialfond	28
3. STÖD SOM SÖKS VIA SKOGSSTYRELSEN	29
3.1 Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)	29
3.2 Stöd för ädellövskogsbruk	29
3.3 Stöd för kompetensutveckling	30
3.4 Stöd för skogens miljövärden	30
3.5 Stöd för samarbete inom miljö	31
3.6 Nya Komet - skydd av skog	31
4. STÖD SOM SÖKS VIA BOVERKET	32
4.1 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	32
4.2 Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler	32
4.3 Startbidrag för byggemskaper	33
4.4 Gröna och trygga samhällen	33
5. STÖD SOM SÖKS VIA ENERGIMYNDIGHETEN	34
5.1 Planeringsbidrag	34
5.2 Elcertifikat	34
5.3 Elbusspremie	34

5.4	Industriklivet	35
5.5	Lokala och regionala insatser för förnybar elproduktion	36
	UTLYSNINGAR.....	36
5.6	Bidra till resurs- och energieffektivt byggande och boende (E2B2).....	36
5.7	Utveckla framtidens hållbara vattenkraft.....	37
5.8	Energieffektivisering inom belysning	37
5.9	Stärka biokraftens roll i omställning av energisystemet.....	37
5.10	Accelerera omställningen till ett transporteffektivt samhälle.....	38
5.11	Bidra till industrins energi- och klimatomställning.....	38
5.12	Spara och bevara- effektivare energianvändning i kulturhistorisk värdefull bebyggelse.....	39
5.13	Viable Cities: Energipositiva stadsdelar.....	39
5.14	Accelerera energiomställningen genom hållbar värme och kyla	39
6.	STÖD SOM SÖKS VIA HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN.....	41
6.1	Medfinansiering av EU-projekt	41
6.2	Skrivarmedel till EU:s miljöfond inför 2020	41
7.	STÖD SOM SÖKS VIA JORDBRUKSVERKET	42
7.1	Havs- och fiskeriprogrammet.....	42
7.2	Stöd till samarbete	43
7.3	Lokalt ledd utveckling (LEADER-projekt)	43
7.4	Investeringsstöd för utveckling av natur- och kulturmiljöer.....	44
7.5	Investeringsstöd för nya jobb på landsbygden	45
7.6	Investeringsstöd för småskalig infrastruktur	46
7.7	Stöd till biodlingssektorn	46
8.	STÖD SOM SÖKS VIA NATURVÅRDSVERKET.....	47
8.1	Projektmedel för ideella miljöorganisationer.....	47
8.2	Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd.....	47
8.3	Kadmiumbatterifonden.....	48
8.4	EU:s Miljöprogram LIFE+	48
8.5	Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt	49
8.6	Bidrag till privatpersoner för att installera laddstation ("Ladda-hemma-stödet")	49
8.7	Bidrag till icke-publika laddstationer ("Ladda bilen").....	50
8.8	Bidrag för strandstädning till havsnära kommuner	50
8.9	Investeringsbidrag för att minska utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten	50
8.10	Investeringsbidrag till läkemedelsrening vid avloppsreningsverk.....	51
9.	STÖD SOM SÖKS VIA SIDA	52
9.1	Kommunikation Globala målen/Agenda 2030	52
10.	STÖD SOM SÖKS VIA TILLVÄXTVERKET.....	53
10.1	Regionala företagsstöd	53
10.2	Stärk den regionala planeringen.....	53
11.	STÖD SOM SÖKS VIA TRAFIKVERKET	55

11.1	Stadsmiljöavtal.....	55
11.2	Skyltfonden	55
11.3	Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö	56
11.4	Bidrag till ideella organisationer	56
12.	STÖD SOM SÖKS VIA ANDRA ORGANISATIONER.....	57
12.1	Världsnaturfondens innovativa naturvård	57
12.2	Naturskyddsföreningens miljöfond	57
12.3	Naturskyddsföreningens energieffektiviseringsfond	58
12.4	Naturskyddsföreningens investeringsfond.....	58
12.5	Sportfiskarnas fiskevårdsfonder	58
	Abu Garcias Fiskevårdsfond	59
12.6	Svensk våtmarksfond	59
12.7	Anslag till friluftsliv.....	60
12.8	Avfall Sverige.....	60
12.9	Vätterns fiskevårdsfond	60
12.10	Naturbonusen	61
12.11	Nordiska ministerrådets utlysningar	61
12.12	Vattenkraftens miljöfond	61
13.	EU-FONDER OCH -PROGRAM	62
13.1	Interreg-program.....	62
	Interreg Sverige-Norge.....	62
	Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	62
	Interreg North Sea Region (Nordsjöregionen)	63
	Interreg BSR Baltic Sea Region (Östersjöregionen)	63
	Interreg Europe (f d Interreg C)	63
	Urbact.....	63
	Övriga Interregionala program – Espon och Interact.....	63
13.2	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond	64
13.3	EEE-F: European Energy Efficiency Fund	64
14.	Stöd för klimatanpassning	65
14.1	Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv	65
14.2	Bidrag för naturolyckor.....	65
15.	MILJÖPRISER	67
16.	STÖD SOM SÖKS VIA VINNOVA.....	68
17.	EU och pengarna	69

Bidrag utifrån åtgärdsprogrammets utmaningar och miljö kvalitetsmål

Utmaningen Minskad klimatpåverkan och ren luft

- 1.1 Klimatklivet
- 1.2 Stöd till solceller
- 1.3 Stöd till energilagring av egenproducerad el
- 1.4 Landsbygdsprogrammet
- 1.14 Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)
- 1.17 Stöd för hyresbostäder och studentbostäder
- 1.19 Hållbar tillväxt
- 2.1 Program för hållbar utveckling 2017–2020
- 2.2 Bidrag till miljöprojekt
- 2.3 Projektbidrag regionutveckling
- 2.4 Kulturella och kreativa näringar
- 4.1 Stöd till kulturlokaler
- 4.2 Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler
- 4.3 Startbidrag för byggemskaper
- 5.1 Planeringsbidrag
- 5.2 Elcertifikat
- 5.3 Elbusspremie
- 5.4 Industriklivet
- 5.5 Lokala och regionala insatser för förnybar elproduktion
- 5.6 Bidra till resurs- och energieffektivt byggande och boende (E2B2)
- 5.7 Utveckla framtidens hållbara vattenkraft
- 5.8 Energieffektivisering inom belysning
- 5.9 Stärka biokraftens roll i omställning av energisystemet
- 5.10 Accelerera omställningen till ett transporteffektivt samhälle
- 5.11 Bidra till industrins energi- och klimatomställning
- 5.12 Spara och bevara – effektivare energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse
- 5.13 Viable Cities: energipositiva stadsdelar
- 5.14 Accelerera energiomställningen genom hållbar värme och kyla
- 7.2 Stöd till samarbete
- 7.3 Lokalt ledd utveckling
- 7.4 Innovationer i jordbruk, trädgård och rennäring
- 8.1 Projektmedel för ideella miljöorganisationer
- 8.4 EU:s Miljöprogram LIFE+
- 8.6 Bidrag till privatpersoner för att installera laddstation
- 8.7 Bidrag till icke-publika laddstationer
- 9.1 Kommunikation globala målen
- 11.1 Stadsmiljöavtal
- 11.2 Skyltfonden

- 11.3 Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö
- 11.4 Bidrag till ideella organisationer
- 12.1 Världsnaturfondens innovativa naturvård
- 12.3 Naturskyddsföreningens energieffektiviseringsfond
- 12.4 Naturskyddsföreningens investeringsfond
- 12.8 Avfall Sverige
- 12.11 Nordiska ministerrådets utlysningar
- 13.1 Interreg-program
- 13.2 EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
- 13.3 EEE-F: European Energy Efficiency Fund
- 14 Stöd för klimatanpassning
- 15 Miljöpriser
- 16. Stöd som söks via Vinnova

Utmaning Hållbar användning av vattenmiljöer

- 1.4 Landsbygdsprogrammet
- 1.5 Bidrag till kalkning
- 1.6 Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA)
- 1.7 Bidrag till fiskevård
- 1.8 Havs- och fiskeriprogrammet
- 1.9 Fiskeavgiftsmedel
- 1.10 Efterbehandling av förorenade områden
- 1.11 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder
- 1.12 Åtgärdsprogram hotade arter
- 1.13 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)
- 1.14 Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)
- 1.15 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar
- 1.19 Hållbar tillväxt
- 2.1 Program för hållbar utveckling 2017–2020
- 2.2 Bidrag till miljöprojekt
- 2.3 Projektbidrag regionutveckling
- 3.1 Natur och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)
- 3.3 Stöd för kompetensutveckling
- 3.4 Stöd för skogens miljövården
- 3.5 Stöd för samarbete inom miljö
- 4.4 Gröna och trygga samhällen
- 5.8 Utveckla framtidens hållbara vattenkraft
- 6.1 Medfinansiering av EU-projekt
- 6.2 Skrivarmedel till EU:s miljöfond inför 2020
- 7.1 Havs- och fiskeriprogrammet
- 7.2 Stöd till samarbete

- 7.3 Lokalt ledd utveckling
- 8.1 Projektmedel för ideella miljöorganisationer
- 8.2 Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd
- 8.3 Kadmiumbatterifonden
- 8.4 EU:s Miljöprogram LIFE+
- 8.5 Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt
- 8.8 Bidrag för strandstädning till havsnära kommuner
- 8.9 Investeringsbidrag för att minska utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten
- 8.10 Investeringsbidrag till läkemedelsrening vid avloppsreningsverk
- 9.1 Kommunikation globala målen
- 12.1 Världsnaturfondens innovativa naturvård
- 12.2 Naturskyddsföreningens miljöfond
- 12.5 Sportfiskarnas fiskevårdsfonder
- 12.6 Svensk våtmarksfond
- 12.7 Anslag till friluftsliv
- 12.8 Avfall Sverige
- 12.9 Vätterns fiskevårdsfond
- 12.10 Naturbonusen
- 12.11 Nordiska ministerrådets utlysningar
- 12.12 Vattenkraftens miljöfond
- 13.1 Interreg-program
- 13.2 EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
- 14 Stöd för klimatanpassning
- 14.1 Stöd för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv
- 14.2 Bidrag för naturolyckor
- 15 Miljöpriser
- 16. Stöd som söks via Vinnova

Utmaning Hållbart brukande av skog och odlingslandskap

- 1.4 Landsbygdsprogrammet
- 1.10 Efterbehandling av förorenade områden
- 1.11 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder
- 1.12 Åtgärdsprogram hotade arter
- 1.13 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)
- 1.14 Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)
- 1.15 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar
- 1.16 Nya Komet - skydd av skog
- 1.19 Hållbar tillväxt
- 2.1 Program för hållbar utveckling 2017–2020

2.2	Bidrag till miljöprojekt
2.3	Projektbidrag regionutveckling
3.1	Natur och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)
3.2	Stöd för ädellövs-kogsbruk
3.3	Stöd för kompetensutveckling
3.4	Stöd för skogens miljövården
3.5	Stöd för samarbete inom miljö
3.6	Nya Komet - skydd av skog
4.4	Gröna och trygga samhällen
7.2	Stöd till samarbete
7.3	Lokalt ledd utveckling
7.4	Investeringsstöd för utveckling av natur- och kulturmiljöer
7.7	Stöd till biodlingssektorn
8.1	Projektmedel för ideella miljöorganisationer
8.2	Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd
8.3	Kadmiumbatterifonden
8.4	EU:s Miljöprogram LIFE+
8.5	Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt
8.8	Bidrag för strandstädning till havsnära kommuner
9.1	Kommunikation globala målen
12.1	Världsnaturfondens innovativa naturvård
12.6	Svensk våtmarksfond
12.7	Anslag till friluftsliv
12.8	Avfall Sverige
12.10	Naturbonusen
12.11	Nordiska ministerrådets utlysningar
13.1	Interreg-program
13.2	EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
14	Stöd för klimatanpassning
14.1	Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv
14.2	Bidrag för naturolyckor
15	Miljöpriser
16	Stöd som söks via Vinnova

Utmaning God boendemiljö och hållbar konsumtion

1.4	Landsbygdsprogrammet
1.10	Efterbehandling av förorenade områden
1.11	Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder
1.14	Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)
1.15	Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar
1.17	Stöd för hyresbostäder och studentbostäder
1.18	Radonbidrag

- 1.19 Hållbar tillväxt
- 2.1 Program för hållbar utveckling 2017–2020
- 2.2 Bidrag till miljöprojekt
- 2.3 Projektbidrag regionutveckling
- 2.4 Kulturella och kreativa näringar
- 4.1 Stöd till icke-statliga kulturlokaler
- 4.2 Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler
- 4.3 Startbidrag för byggemenskaper
- 4.4 Gröna och trygga samhällen
- 5.6 Bidra till resurs- och energieffektivt byggande och boende (E2B2)
- 5.8 Energieffektivisering inom belysning
- 5.12 Spara och bevara – effektivare energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse
- 5.13 Viable Cities: energipositiva stadsdelar
- 5.14 Accelerera energiomställningen genom hållbar värme och kyla
- 7.2 Stöd till samarbete
- 7.3 Lokalt ledd utveckling
- 7.4 Investeringsstöd för utveckling av natur- och kulturmiljöer
- 7.5 Investeringsstöd för nya jobb på landsbygden
- 7.6 Investeringsstöd för småskalig infrastruktur
- 7.7 Stöd till biodlingssektorn
- 8.3 Kadmiumbatterifonden
- 8.4 EU:s Miljöprogram LIFE+
- 8.5 Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt
- 9.1 Kommunikation globala målen
- 10.1 Regionala företagsstöd
- 10.2 Stärk den regionala planeringen
- 11.1 Stadsmiljöavtal
- 11.2 Skyltfonden
- 11.3 Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö
- 11.4 Bidrag till ideella organisationer
- 12.1 Världsnaturfondens innovativa naturvård
- 12.3 Naturskyddsföreningens energieffektiviseringsfond
- 12.7 Anslag till friluftsliv
- 12.8 Avfall Sverige
- 12.11 Nordiska ministerrådets utlysningar
- 13.1 Interreg-program
- 13.2 EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond
- 14 Stöd för klimatanpassning
- 14.1 Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv
- 14.2 Bidrag för naturolyckor
- 15 Miljöpriser
- 16 Stöd som söks via Vinnova

1. STÖD SOM SÖKS VIA LÄNSSTYRELSEN

1.1 Klimatklivet

Klimatklivet är ett investeringsstöd som går att söka för att genomföra åtgärder som innebär minskade utsläpp av växthusgaser på lokal och regional nivå. Länsstyrelsen Västra Götaland har fått i uppdrag att i samverkan med Naturvårdsverket och andra centrala myndigheter hantera stödet. Klimatklivet är en del av regeringens satsning på klimatfrågorna.

Under våren 2020 uteblev den planerade ansökningsomgången i maj på grund av begränsningar i Naturvårdsverkets bemyndigande, men det är möjligt att ansöka igen efter sommaren. Finansieringen av Klimatklivet ligger fast och uppgår 2020 till ca 2 miljarder kr och för 2021-2022 ca 1,8 miljarder. Genomförande kommer vara möjligt till 30 juni 2023.

Sökande: Alla förutom privatpersoner kan söka medel, till exempel kommuner, företag, landsting, organisationer och stiftelser.

Stöd: Stödnivån varierar och är beroende av vem det är som söker, hur mycket stöd som söks samt för vilken åtgärd. Se Naturvårdsverkets hemsida för mer information. Företag kan dock aldrig få mer än 70 % i stöd, och för kommuner med flera är maxgränsen 50 %.

Exempel på åtgärder: Klimatklivet går till åtgärder som innebär en hög CO₂-minskning per investerad krona. Klimatklivet är därmed ett brett stöd som går att söka för en rad åtgärder inom olika områden, exempelvis:

- Transporter – insatser för utbyggnad av publik laddinfrastruktur, uppförande av tankstationer för biodrivmedel eller merkostnad för inköp av klimatsmarta fordon.
- Energi – genom energieffektivisering eller energikonvertering för att fasa ut fossila bränslen.
- Biogas och gasutsläpp – för produktion och förädling av biogas, samt för destruktion av lust- eller deponigas alternativt tillvaratagande av metangasutsläpp från jordbruk.
- Industri – genom minskade utsläpp och effektivare energianvändning, exempelvis tillvaratagande av restvärme eller andra processrelaterade utsläpp (Verksamheter som omfattas av EU ETS kan söka Klimatklivet för restvärmeåtgärder).

Observera att ansökningar om icke-publika laddstationer har fått ett nytt stöd, se Naturvårdsverkets kapitel.

Ansökan: ansökan görs via Naturvårdsverkets webbplats under bestämda ansökningsomgångar. Nästa ansökningsomgång är öppen 21 – 30 september.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.2 Stöd till solceller

Regeringen har avsatt medel för stöd till solceller med syftet att bidra till omställning av energisystemet liksom näringslivsutveckling inom energiteknikområdet. Energimyndigheten är huvudansvarig myndighet men fördelar ut pengar till länsstyrelserna i landet. Stödet är rambegränsat vilket innebär att det bara ges så länge de avsatta pengarna räcker. I vårandringsbudgeten som antogs i april 2020 förstärktes solcellsstödet med 200 miljoner kronor.

! Med anledning av Covid-19-pandemin har regeringen förlängt tiden för genomförande av solcellsprojekt ett halvår, från årsskiftet till 30 juni 2021. Regeringen har också beslutat att sista dagen att ansöka om stödet är 7 juli 2020.

Förslag finns om att från och med 2021 ersätta solcellstödet med skatteavdrag.

Sökande: Privatpersoner, företag och offentliga organisationer.

Stöd: Stödnivån från och med den 8 maj 2019 är 20 procent. Ett solcellssystem per byggnad eller ett solcellssystem per fastighet kan få stöd. Stödnivån beräknas utifrån de stödberättigade installationskostnaderna. Stödet kan inte kombineras med ROT-avdraget. Högsta möjliga stöd är 1,2 miljoner kr per solcellssystem.

Exempel på åtgärd: Stödet gäller alla typer av elnätsanslutna solcellssystem och solel/solvärmesystem. Observera att installationen ska vara slutförd senast 30 juni 2021.

Ansökan: Sökanden kan lämna in ansökningar till Länsstyrelsen via Boverkets portal. För företag gäller att ansökan måste lämnas in innan projektet påbörjas. För övriga sökanden gäller att ansökan måste inkommit inom sex månader från det att projektet påbörjats.

Ansökningarna behandlas i turordning av länsstyrelsen utifrån ankomstdatum för ansökan. Det är många ansökningar i kö, läs mer om detta på länsstyrelsen hemsida.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Energimyndigheten](#)

[Energi- och klimatrådgivare](#)

1.3 Stöd till energilagring av egenproducerad el

Är du privatperson och producerar egen förnybar el kan du söka stöd för lagring av denna. Stödet har funnits sedan november 2016 och avser installationer som påbörjats tidigast den 1 januari 2016 och slutförs senast den 30 juni 2021. Nyligen har mer pengar tillsatts i stödet som räcker till såväl de ansökningar som står i kö samt nya ansökningar.

För att få bidraget ska energilagringssystemet vara kopplat till en anläggning för egenproduktion av förnybar el som är ansluten till elnätet. Bidraget ska bidra till att lagra elenergi för användning vid ett annat tillfälle än produktionstillfället och till

att öka den årliga andelen egenproducerad elenergi för att tillgodose det egna elbehovet.

Observera att stödet har förlängts. Tidigare aviserades att stödet skulle upphöra 31 december 2019, men det som nu gäller är att stöd kan sökas för installationer som slutförts senast 30 juni 2021.

Förslag finns om att från och med 2021 ersätta stödet för energilagring med skatteavdrag.

Sökande: privatpersoner

Stöd: Stödet är 60 % av godkända kostnader för lagringssystemet, dock högst 50 000 kr. Stödet kan inte kombineras med ROT-avdrag.

Exempel på åtgärd: Du kan få stöd för inköp och installation av batteri, kablage, kontrollsystem och smarta energihubbar.

Ansökan: Sökanden kan löpande lämna in ansökningar till Länsstyrelsen via Boverkets portal, men det går även per post. Ansökningarna behandlas i turordning av länsstyrelserna.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Energimyndigheten](#)

1.4 Landsbygdsprogrammet

EU har en gemensam jordbruks-, landsbygds- och fiskepolitik för åren 2014–2020. Jordbruksverket ansvarar för det svenska Landsbygdsprogrammet. Landsbygdsprogrammet finansieras gemensamt av Sverige och EU och hanterar drygt 32 miljarder kronor under kommande period. Genom stöd och bidrag ska programmet skapa förutsättningar för en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar utveckling av landsbygden. Jordbruksverket fördelar medel till länsstyrelserna som i sin tur hanterar ansökningar och fördelar bidrag utifrån respektive läns regionala handlingsplan. Länsstyrelsens uppgift är att se till att landsbygdsprogrammets verktyglåda gör så stor nytta som möjligt i vårt län. Andra delar av Landsbygdsprogrammet söka via Jordbruksverket.

Landsbygdsprogrammet är mycket omfattande, och här lyfts endast de delar som har en tydlig koppling till miljöåtgärder. Men glöm inte bort att många andra stöd har positiva miljöeffekter såsom bredbandsutbyggnad som minskar behovet av resande och nybyggnation som redan från början investerar i bra energi- och värmehantering. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt!

Sökande: Till största del landsbygdsföretagare som till exempel lantbruks-, trädgårds- och landsbygdsföretag.

Åtgärder för miljön i landsbygdsprogrammet 2014–2020:

! [Företagsstöd- Investeringsstöd för energieffektivisering och energigrödor:](#) energieffektiviseringsåtgärder i jordbruks- och trädgårdsföretag, samt stöd för anläggning

av energiskog av salix, poppel eller hybridasp. Max 40 % i stöd. **För närvarande är pengarna för detta stöd slut, men mer medel kan tillkomma.**

! [Företagsstöd- Investeringsstöd för att minska växthusgaser](#): minska utsläppen av växthusgaser och ammoniak i jordbruks- och trädgårdsföretag. Max 40 % i stöd.
• **För närvarande är pengarna för detta stöd slut, men mer medel kan tillkomma.**

! [Företagsstöd- Investeringsstöd förnybar energi](#): åtgärder som främjar tillgång till och användningen av förnybar energi (ej biogas). Du kan få stöd för att producera förnybar energi för eget bruk eller försäljning, samt förädling av energiråvara. Max 40 % i stöd. **För närvarande är pengarna för detta stöd slut, men mer medel kan tillkomma. Stödet är stoppat från och med 9 april.**

[Företagsstöd- Investeringsstöd för biogas](#): stöd kan ges till bland annat biogaspannor, uppgraderingar, lager för rötresten och rörledningar. Max 40 % i stöd. Det finns pengar kvar att söka. Pengarna avropas från en nationell pott från Jordbruksverket.

[Företagsstöd- Investeringar för att öka konkurrenskraften inom jordbruks- och trädgårdsföretag](#): möjligheter finns för investeringar som utöver konkurrenskraft bidrar till miljömålen. Exempel är energieffektivisering, stallgödsellösningar eller investeringar som bidrar till bättre skötsel av naturbetesmarker. Max 40 % i stöd. Det finns pengar kvar att söka, budgeten är lagd så att pengarna ska räcka fram till mitten av 2020.

[Projektstöd – Gödselgasstöd](#): detta stöd är Länsstyrelsen inte involverad i utan administreras enbart av Jordbruksverket. Stödet är tänkt för aktörer som driver en biogasanläggning samt rötter gödsel. Syftet är att öka produktionen av gödselbaserad biogas genom att först vara med i ett projekt och sedan ha möjlighet att söka stöd för en del av sin produktion. Stödet är satt till max 40 öre per kWh. Gödselgasstödet startade 2014 och slutar år 2023.

[Projektstöd- Utveckling av natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet](#): stödet ska bidra till att natur- och kulturmiljöer bevaras och utvecklas samt blir tillgängliga för allmänheten. Insatsen har två inriktningar: utveckling av natur- och kulturmiljöer och utveckling av kulturhistoriska byggnader. Max 50 -70 % i stöd beroende på aktör. Det finns mycket pengar kvar att söka.

! **Detta stöd är stoppat från och med 9 april 2020.**

• [Projektstöd- Investeringar i rekreation och turism](#): skapa badplatser eller leder för vandring och cykling. Syftet med stödet är att skapa möjligheter till rekreation för allmänheten. Max 65 % i stöd. Det finns pengar kvar för att söka.

! **Detta stöd är stoppat från och med 9 april 2020.**

[Miljöinvesteringar – Stängsel mot rovdjur](#): För att förebygga rovdjursangrepp på tamdjur kan länsstyrelserna bevilja stöd för att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. Insatsen stängsel mot rovdjur är viktig för att kunna hålla betande djur även i områden med stora rovdjur. Stödnivå: 50 kronor per meter godkänt stängsel. Det finns pengar kvar för att söka.

[Miljöinvesteringar- röjning och restaurering av betesmarker och slåtterängar](#): definerade röjningsåtgärder under en säsong på mark som tidigare varit brukad som betesmark eller slåtteräng. Max 3600 – 5000 kr per hektar. Det finns pengar kvar för att söka.

[Miljöinvesteringar- Förbättrad vattenkvalitet](#): installation av kalkfilterbrunnar, åtgärder för att minska erosion, skapa fri vandringsvägar, skapa nya biotoper längs med och i vattnet. Stödnivå: 50, 90 eller 100 %. Det finns mycket pengar kvar att söka.

[Miljöinvesteringar-Anlägga och restaurera våtmarker och dammar- förbättrad vattenkvalitet](#): anlägga och restaurera våtmarker och dammar för att förbättra vattenkvaliteten. Stödnivå: 50, 90 eller 100 %. Det finns mycket pengar kvar att söka.

[Miljöinvesteringar-Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för biologisk mångfald](#): anlägga och restaurera våtmarker och dammar för biologisk mångfald samt anlägga. Stödnivå: 50, 90 eller 100 %. Det finns mycket pengar kvar att söka.

[Miljöinvesteringar- Anlägga tvåstegsdiken](#): Du kan få stöd för att anlägga tvåstegsdiken. Syftet är att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar vattendrag och hav genom att hålla kvar växtnäringssämnen. Syftet är också att bevara och förstärka biologisk mångfald som mår bra av vatten i landskapet. Stödnivå: 50, 90 eller 100 %. Det finns mycket pengar kvar att söka.

[Miljöinvesteringar- Reglerbar dränering](#): Du kan få stöd för att installera särskilda dämningbrunnar för att reglera grundvattennivån på din åkermark. Syftet är att minska läckage av kväve som transporteras med vattnet. Max 8000 kr per brunn. Det finns mycket pengar kvar att söka, pengarna avropas från en nationellpott från Jordbruksverket.

[Jordbrukarstöd- Miljöersättningar och ekologisk produktion](#): bevara och förstärka betesmarkernas och slåtterängarnas natur- och kulturmiljövärden, restaurera betesmarker och slåtterängar, hotade husdjursraser, skydds zoner, skötsel av våtmarker och dammar och åtgärder för minskat kväveläckage. Även stöd för ekologisk produktion och kompensationsbidrag är delar av jordbrukarstöden. Sista dag för ansökan är 8 april 2020. Hur hög ersättning du kan få beror på vilken gröda eller djurslag du har.

[Jordbrukarstöd- Förgröningsstöd och ekologiska fokusarealer](#): som ekologiska fokusarealer räknas träda samt delar av salix, obrukade fältkanter på åkermark, ärter, bönor, klöverfrö och insådd av vall. Sista dag för ansökan är 8 april 2020.

För att hålla dig uppdaterad om vad som gäller är det viktigt att söka information löpande på Jordbruksverkets och Länsstyrelsens webbsidor.

En del av jordbrukarstöden är inte en del av landsbygdsprogrammet men är en del av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Gårdsstöd, förgröningsstöd och nötkreatursstöd är exempel på detta.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Jordbruksverket](#)

1.5 Bidrag till kalkning

 Målet med kalkningen är att försurade sjöar och vattendrag ska få tillbaka väl fungerande ekosystem med en naturlig flora och fauna. Länsstyrelsen fördelar årligen bidrag till kalkning som vanligtvis sker i kommunal regi. Bara i Västra Götalands län fördelas mer än 20 miljoner kronor årligen som bidrag till kalkning. Huvudmannen (mottagaren av bidraget) beställer och utför kontroll av kalkspridningen.

Sökande: Huvudmän för kalkningen, vilket oftast är kommuner. I vissa fall kan även andra regionala aktörer som kommunalförbund eller organisationer/föreningar gå in som huvudman.

Stöd: Endast inom åtgärdsområden för försurning, 85 eller 100 % bidrag. 100 % bidrag ges till särskilt värdefulla områden medan övriga åtgärdsområden delfinansieras av huvudmannen med resterande 15 procent.

Exempel på åtgärder: Kalkning av försurade vatten.

Ansökan: särskilda blanketter ska användas och sändas in till Länsstyrelsen. Eftersom de flesta kalkningarna utförs på hösten rekommenderas att ansökan skickas in under våren.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#) där mer information om kalkning finns här.

1.6 Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA)

 Åtgärder som rör övergödning, miljögifter kopplade till fritidsbåtar, omhändertagande av förlorade fiskeredskap samt olika restaureringsåtgärder kan genomföras med LOVA-bidrag. Övergödningsinsatser kommer fortsatt att vara det högst prioriterade området. Prioriterade åtgärder/områden i Västra Götalands län är:

- Övergödningsåtgärder– fokus på exempelvis internbelastning och återcirkulering av näringsämnen
- Åtgärder som minskar spridning av miljöfarliga ämnen från fritidsbåtar till vattenmiljön
- Omhändertagande av förlorade fiskeredskap (spökgarn)
- Åtgärder som enligt vattenförvaltningsförordningen syftar till att nå en god ekologisk status eller god miljöstatus enligt havsmiljöförordningen.

Sökande: Kommuner och ideella organisationer.

Stöd: Högst 90% för åtgärder kring internbelastning i sjöar och vattendrag och högst 80% för andra åtgärder. Medfinansiering krävs. Ett eller flerårigt.

Exempel på åtgärder: åtgärdssamordnare, våtmarker, dagvattenrening, restaurering, båtramper.

Ansökan: särskild blankett ska användas och sändas in digitalt till Länsstyrelsen. Ansökan kan inte göras löpande utan endast under bestämda ansökningsomgångar. Aktuell ansökningsomgång stänger 31 augusti 2020.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.7 Bidrag till fiskevård

 Kommuner, lokala och regionala aktörer kan ansöka hos Länsstyrelsens Vattenavdelning om medel till fiskevårdsprojekt från anslaget 1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö. Detta är ett anslag som Länsstyrelsen årligen tilldelas från Havs- och vattenmyndigheten.

Sökande: Kommuner, lokala och regionala aktörer.

Stöd: Bidragsandelen är i normalfallet 50%. Om särskilda skäl finns kan bidragsandelen bli högre.

Exempel på åtgärder: utsättning av fisk när det gäller återintroduktion av utslagna arter, biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan (exempelvis flottledsrensade vattendrag), fiskevårdsplaner, fiskvägar mm. Bidrag lämnas normalt inte till fiskvägar vid tillståndsgivna eller tillståndspliktiga dammar och vattenkraftsanläggningar. Däremot kan bidrag lämnas för utrivning av dammar. Ibland kräver åtgärden en anmälan om vattenverksamhet till Länsstyrelsen.

Ansökan: särskild blankett ska användas och sändas in till Länsstyrelsen. Ansökan kan lämnas in senast 15 februari 2020, beslut tas under våren.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

1.8 Havs- och fiskeriprogrammet

 Havs- och Fiskeriprogrammet är mycket omfattande och innehåller stöd för att dels utveckla ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk i Sverige och dels genomföra en del av den integrerade havspolitikerna och olika EU-miljödirektiv.

Jordbruksverket är ansvarig myndighet och samtliga stöd inom programmet söks via Jordbruksverket. En sammanfattning av programmets stöd med miljöinriktning finns därför i kapitlet om Jordbruksverkets stöd (kapitel 7). Länsstyrelsen är handläggande myndighet för flera av stöden.

1.9 Fiskeavgiftsmedel

 När tillstånd för en vattenverksamhet meddelas beslutas det oftast om villkor som verksamhetsutövaren ska följa. Villkorens syfte är att minska de verkningar som verksamheten har på miljön. Vid prövning i miljödomstolen av vattenverksamheter enligt miljöbalken kan domstolen i vattendom föreskriva fiskeavgifter

som kompensation för fiskeskada. Dessa s.k. särskilda fiskeavgifter kan användas för fiskevårds- och fiskefrämjande åtgärder i det berörda vattenområdet eller i angränsande vattendrag om inte annat anges i domen. Bestämmelser om fiskeavgiftsmedel finns i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet och förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Länsstyrelsen har beslutanderätt för användandet av fiskeavgiftsmedel som är utdömda för åtgärder inom länet. För vissa medel är det dock Havs- och vattenmyndigheten som har bestämmanderätten.

Sökande: Stödet är öppet för alla typer av aktörer, såsom privatpersoner, kommuner, organisationer, fiskevårdsområdesföreningar och företag.

Stöd: Stöd i form av fiskavgiftsmedel kan lämnas om den planerade åtgärden uppfyller villkoren för utdömda medel och i mån av tillgängliga medel. Vanligtvis beslutar Länsstyrelsen om ett stöd som utgör en del av den totala kostnaden, men i vissa fall kan Länsstyrelsen lämna stöd för hela åtgärdskostnaden.

Exempel på åtgärder: I vattendomen eller föreläggandet anges vad pengarna får användas till och i vilket vattenområde medlen får nyttjas. Exempelvis används medlen till fiskvägar, biotopvård och utsättningar av fisk.

Ansökan: Ansökan görs till Länsstyrelsen. Innan en ansökan skickas in bör kontakt tas med [fiskevårdsansvariga på länsstyrelsen](#). Länsstyrelsen kan då informera om det finns tillgängliga medel som är möjliga att använda till den aktuella åtgärden och lämna information om hur du ansöker om medlen.

1.10 Efterbehandling av förorenade områden

Naturvårdsverket ansvarar för bidraget för efterbehandling av förorenade områden och beviljar bidragsansökningar för utredningar och efterbehandlingsåtgärder av förorenade områden. Föroreningarna kan finnas såväl i mark och byggnader som i sediment och påverka människors hälsa och miljön på ett skadligt sätt. Att minska och förebygga hälsorisker och den kemiska påverkan på mark- och vattenmiljön är därför de viktigaste skälen för arbetet med efterbehandling av förorenade områden.

Sökande: Kommunerna ansöker om bidrag hos länsstyrelserna, som i sin tur ansöker om bidrag hos Naturvårdsverket. Det avsätts totalt årligen ca 700 mkr för undersökningar och åtgärder, varav ca 160 mkr till saneringsprojekt inför bostadsbyggande och ca 100 mkr till sedimentsaneringsprojekt.

Exempel på åtgärder:

- Behandling av markföroreningar från exempelvis kemisk industri, träimpregnering, massa- och pappersindustri, varv, glasbruk, gruvhantering och kemtvättar.
- Föroreningar i både mark och sediment. Behandlingsmetoderna varierar.

Ansökan: Det är endast kommuner som kan ansöka om bidrag till respektive Länsstyrelse. Bidrag för utredningar ansöks 1 oktober varje år, medan åtgärdsprojekt kan göras när som helst under året. För samtliga bidragsprojekt förutsätts en dialog mellan kommunen och länsstyrelsen inför en ansökan. Kontakta vastragotaland@lansstyrelsen.se och ange att du är intresserad av stödet, så hänvisas du vidare till lämplig handläggare.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.11 Bidrag för sanering av förorenade områden för att bygga bostäder

Naturvårdsverket administrerar den nya satsningen som regeringen gör på sanering av mark i anslutning till bostadsbyggande. Det finns ett behov av fler bostäder. Samtidigt finns det förorenade områden där efterbehandlingskostnaderna är så stora att det är för dyrt att bygga bostäder.

Regeringen avsätter årligen ca 160 miljoner kronor på att stödja sanering av mark i anslutning till bostadsbyggande. Syftet är att skapa förutsättningar för fler bostäder samtidigt som riskerna med föroreningarna som påverkar människors hälsa och miljön reduceras. Prioriteringen av bidragen baseras främst på antalet planerade bostäder, t.ex. områden där hyresrätter ska uppföras.

Den nya satsningen löper parallellt med det nuvarande statsstödet för efterbehandling av förorenade områden och en separat bidragsförordning reglerar hur den nya delen av anslaget får användas. Samma förutsättningar gäller för de båda bidragstyperna, med undantag av bl.a. att detaljplaneläggning krävs samt att vissa ekonomiska kriterier föreligger, se länkar nedan.

Sökande: kommuner.

Ansökan: Det är endast kommuner som kan ansöka om bidrag till respektive Länsstyrelse. Det kan göras när som helst under året, men förutsätter en dialog mellan kommunen och länsstyrelsen inför en ansökan. Kontakta vastragotaland@lansstyrelsen.se och ange att du är intresserad av stödet, så hänvisas du vidare till lämplig handläggare.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.12 Åtgärdsprogram hotade arter

Naturvårdsverket har huvudansvar för satsningen åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP), och Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för de akvatiska arterna. Länsstyrelserna koordinerar programmen regionalt och nationellt, genomför åtgärder och analyserar det pågående arbetet. ArtDatabanken fungerar som kunskapsstöd främst vid framtagande av nya åtgärdsprogram och revidering av utgångna. Totalt omfattar satsningen drygt 200 program och cirka 300 arter. En del program rör livsmiljöer för flera arter. Målet är att bevarandestatusen för i Sverige naturligt förekommande naturtyper och arter är gynnsam och för hotade arter har statusen förbättrats samt att tillräcklig genetisk variation är bibehållen inom och mellan populationer.

Sökande: Länsstyrelserna får varje år bidrag från Naturvårdsverket (terrestra program) och från Havs- och vattenmyndigheten (akvatiska program) för att ta fram och genomföra åtgärdsprogrammen. Länsstyrelsens prioritering styr medlen.

Stöd: Kostnaderna för föreslagna åtgärder finns uppskattade i bilaga 1 i respektive åtgärdsprogram för arten. Åtgärder finansieras/medfinansieras även genom de riktade bidrag länsstyrelserna erhåller för kalkning, restaurering av vattendrag, fiskevård, m fl sakområdesbidrag, även medfinansiering av medel från EU, andra myndigheter och aktörer.

Exempel på åtgärder:

- Nyskapande av livsmiljöer eller restaurering
- Populationsförstärkande åtgärder
- Utbildning
- Inventeringar
- Informations-spridning

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

1.13 Lokala naturvårdsprojekt (LONA)

Naturvårdsverket ansvarar för den lokala naturvårdssatsningen (LONA). Syftet är att stimulera kommunernas och ideella föreningars långsiktiga naturvårdsengagemang. Nyckelord för satsningen är naturvårdsnytta, lokala initiativ och lokal drivkraft, friluftsliv, samverkan och partnerskap, folkhälsa, tätortsnära natur och tillgång till denna.

Under 2018 startades en särskild våtmarkssatsning för anläggande och restaurering av våtmarker. Syftet är att stärka landskapets förmåga att hålla och balansera vattenflöden och öka tillskottet till grundvattnet.

2020 införs dessutom en särskild satsning på vilda pollinatörer. Satsningen ska förbättra situationen för till exempel bin, fjärilar ochflugor samt gynna pollinering. Den 22 mars 2020 är sista dag att lämna in ansökan om LONA-bidrag för pollineringsprojekt som planeras att starta i år. För pollineringsprojekt som ska starta 2021 kan ansökan däremot lämnas in fram till 1 december 2020.

Sökande: Kommuner och intresseorganisationer. Kommuner kan ansöka om LONA-bidrag, men även intresseorganisationer kan anmäla projekt. Projekten genomförs antingen i kommunens egen regi eller av en lokal aktör som tecknat avtal med kommunen. Det är alltid kommunen som är ansvarig, från ansökan fram till slutrapportering. Naturvårdsverket fördelar årligen medel till länsstyrelserna som beslutar om bidrag till kommunerna. Kommunen ansöker hos länsstyrelsen i det län projektet i huvudsak ska bedrivas.

Stöd: Bidrag uppgår normalt till högst 50 % av bidragsberättigat belopp. För projekt inom våtmarkssatsningen kan bidragsdelen vara högre än 50 %.

Exempel på åtgärder:

- Kunskapsuppbyggnad
- Framtagande av underlag, till exempel kommunala naturvårdsprogram

- Områdesskydd
- Vård och förvaltning av områden, naturtyper och arter inklusive åtgärder som främjar friluftsliv i natur- och kulturmiljö
- Restaurering av områden, naturtyper och bestånd av arter
- Information, folkbildning och annan kunskapspridning

Ansökan: Den 1 december är vanligen sista ansökningsdatum för projekt som avses starta nästa år. Andra datum för ansökan kan dock förekomma. Information om sista ansökningsdag för en ansökningsomgång annonseras i första hand på sidan Naturvårdsverkets hemsida.

Ansökningar görs först i LONA-registret (webbaserad databas hos Naturvårdsverket) och skickas därefter med e-post till Länsstyrelsen.

Sista helgen i augusti firas Lokala naturvårdens dag. Det går att söka pengar för att genomföra aktiviteter kopplat till detta. Stöd kan ges för högst 50 % av arrangemangets totalkostnad. Maxbeloppet är på 20 000 kr per projekt.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.14 Bygdemedel (bygdeavgiftsmedel/bygdeavgift)

Bygdemedel är en ersättning som vattenkraftsföretagen är ålagda att inbetala i samband med regleringen av de stora älvarna, för att minska eller gottgöra sådana skador som regleringen orsakat den berörda bygden. Närmare bestämmelser om detta finns i miljöbalken (1998:808) samt lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (1998:812). Sedan medel har avsatts för reglering av oförutsedda skador kan den årliga bidragssumman i övrigt användas för ändamål som främjar näringsliv eller service i bygden eller annars är till nytta för denna. Miljödomstolarna beslutar i ärenden som gäller skadeersättning och länsstyrelserna om användningen i övrigt.

Sökande: Det är den bygd som berörs av vattenföretaget eller anläggningar för detta som kan söka bidrag. Medel för investeringar kan sökas av ideella föreningar med verksamhet i den kommun som gränsar till vattendragen och sjöarna (se nedan). Följande kommuner har bygdeavgiftsmedel:

- Vänerns fond: Alla kommuner som gränsar mot Vänern
- Fegens fond: Svenljunga kommun
- Åsundens fond: Ulricehamns kommun
- Skåpanäsfallet: Svenljunga kommun
- Östra Silens fond: Bengtsfors kommun
- Stråkens fond: Tidaholms kommun

Stöd: Stödsatserna är varierande.

Exempel på åtgärder: Reparationer/investeringar i byggnader, förbättringar av idrottsanläggningar, och inköp av fast utrustning. I vårt län går medel även bl.a. till laxfond Vänern.

Ansökan: ansökan görs på en särskild blankett, som sedan mailas in till Länsstyrelsen. Sista ansökningsdag är 31 oktober för fördelning nästkommande år.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

1.15 Kulturhistoriskt värdefulla miljöer och anläggningar

Att vårda kulturmiljöer är en viktig del av flera miljö kvalitetsmål. Hos Länsstyrelsen kan ni söka ett mindre bidrag för att bevara värdefulla miljöer och anläggningar. För att bebyggelse ska behålla sitt kulturhistoriska värde är det viktigt att vård och underhåll samt ombyggnader sker utifrån de enskilda husens förutsättningar. Det är också viktigt att använda kulturhistoriskt riktiga material och metoder för att ta tillvara på byggnadernas karaktär och utseende samtidigt som man värnar om de traditionella hantverken.

Sökande: Enskilda personer, kommuner, stiftelser och bolag som äger eller förvaltar en kulturhistorisk värdefull byggnad eller miljö.

Stöd: Upprustning som blir dyrare än normalt kan delvis finansieras genom bidraget, man kan få 50–90 procent av den överkostnad som är kulturhistoriskt motiverad. I första hand utgår bidrag till den skyddade bebyggelsen och för ett långsiktigt bevarande.

Exempel på åtgärder: vård eller restaurering av kulturhistorisk värdefull byggnad eller miljö, vård och skötsel av kulturlandskap eller fornlämningar, åtgärder för ökad tillgänglighet och kunskap.

Ansökan: ansökan görs via Länsstyrelsens hemsida, sista ansökningsdag är 31 oktober för fördelning nästkommande år.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

1.16 Nya Komet - skydd av skog

Nya Komet, Kompletterande arbetsmetod för skydd av värdefull skog, ger skogsägare möjlighet att få ekonomisk ersättning när de frivilligt avsätter skog med höga naturvärden. Länsstyrelserna och Skogsstyrelsen runt om i landet satsar tillsammans på att inspirera markägare att själva ta initiativ till att anmäla värdefull skog för skydd, så även i Västra Götalands län. Detta är en fortsättning och vidareutveckling av vad som tidigare kallades Komet.

Sökande: Markägare som har skog med höga naturvärden.

Stöd: Det anmälda området ska ha höga naturvärden (värdekärna) och vara minst 2 ha stort. Området kan även vara mindre i fall det ligger intill redan skyddade områden. I dialog med markägaren bedömer och prioriterar Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen vilka områden som kan skyddas med naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal, där ersättning utgår till markägaren. En intresseanmälan med karta ska skickas in till Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen.

Se hemsidan för mer information om vad höga naturvärden kan vara, vilka skogstyper som är prioriterade och blankett för intresseanmälan. Här finns också information om de olika skydden och ersättningen.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

1.17 Stöd för hyresbostäder och studentbostäder

Du kan ansöka om stöd om du ska bygga eller bygga om så att det tillkommer nya bostäder. Stödet kan ges till hyresbostäder och kooperativa hyresrätter i områden med befolkningstillväxt och bostadsbrist. Stödet gäller också bostäder av viss typ som det finns brist på i en kommun.

Stöd till bostäder för studerande lämnas till bostäder i eller i anslutning till kommuner där det finns universitet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning eller folkhögskola.

Några viktiga villkor är att de bostäder och byggnader som anordnas med stödet ska vara mer energieffektiva än vad som gäller för övrig nyproduktion enligt Boverkets byggregler. Hyresbostäderna ska också förmedlas enligt öppna och transparenta principer. Hyresvärden får endast ställa rimliga krav på bostadssökandens ekonomi. Fler villkor finns att läsa i informationen om stödet på Boverkets hemsida.

Från den 1 februari 2020 återinförs investeringsstödet för hyresrätter och studentbostäder i en något förändrad form. För ansökningar som beviljats före den 1 februari 2020 gäller äldre bestämmelser. Från och med 1 februari 2020 ska de nya reglerna tillämpas i alla ärenden som ännu inte fått beslut. Aktuellt anslag för 2020 är 2,1 miljarder kronor, och från 2021 ökar denna pott till 3 miljarder kronor årligen.

Sökande: fastighetsägare, tomträttsinnehavare eller någon som anordnar bostäder på ofri grund.

Stöd: stödnivåerna varierar i olika regioner, region 3 4800 kr/m² boarea och region 2 5800 kr/m² boarea i Västra Götalands län.

Exempel på åtgärder: bostäder som anordnas genom nybyggnad, tillbyggnad eller ombyggnad av byggnader som inte använts som bostäder de senaste åtta åren.

Ansökan: ansökan kan skickas in löpande till Länsstyrelsen. Använd särskild ansökningsblankett som finns på länsstyrelsens och Boverkets hemsida.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Boverket](#)

1.18 Radonbidrag

Radonbidraget riktar sig till småhusägare i behov av radonsanering. För att kunna söka bidraget måste du själv både äga och stadigvarande bo i det hus där radonsaneringsåtgärderna kommer att genomföras. Bidrag får lämnas om radonhalten

i inomhusluften överstiger 200 becquerel och utgör en olägenhet som inte är ringa eller helt tillfällig. Det aktuella anslaget för 2020 är 34 miljoner kronor.

Sökande: privatpersoner

Stöd: Bidrag får lämnas med 50 procent av en skäligen kostnad för åtgärderna, dock högst med 25 000 kronor.

Ansökan: ansökan görs på Boverkets webbplats, men ansökan handläggs sedan av Länsstyrelsen som beslutar om bidrag.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Boverket](#)

1.19 Hållbar tillväxt

Länsstyrelserna arbetar för en hållbar tillväxt och utveckling i länet med målet att alla ska ha möjlighet att bo, utvecklas och driva företag. För att skapa en hållbar tillväxt behöver arbete ske inom många olika områden som är viktiga för länet. Ofta innefattar det arbete inom områden som: landsbygd, energi- och klimat, miljöskydd, samhällsplanering, social hållbarhet.

Sökande: Länsstyrelsen fördelar bidrag och stöd för strategiska utvecklingsinsatser i länet. Företag, myndigheter och organisationer som vill bedriva utvecklingsverksamhet i projektform under en avgränsad tidsperiod kan söka regionala projektmedel hos Länsstyrelsen.

Stöd: stödnivån varierar och är beroende av vilken typ av projekt samt tillgång på medel. Man kan dock inte få stöd för mer än 50 % av projektets kostnader.

Exempel på åtgärder: Projektstödet är avsett för verksamhet som kan ge effekter på tillväxten på kortare och längre sikt. Stöd beviljas normalt inte till enstaka arrangemang, mässor, konferenser med mera. Resultatet av projektet ska kunna offentliggöras och spridas till en bred allmänhet.

Ansökan: ansökan görs digitalt via Tillväxtverkets hemsida, men sänds sedan till Länsstyrelsen. Det finns två ansökningsomgångar per år: 15 mars och 15 september.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

2. STÖD SOM SÖKS VIA VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland (VG2020) är ett gemensamt politiskt styrdokument och en vägvisare för hela Västra Götalands utveckling fram till år 2020 och för att uppfylla målen i Vision Västra Götaland – Det goda livet.

Det finns i linje med VG2020 särskilda handlingsprogram inom en rad områden för arbetet med utmaningarna för långsiktigt hållbar utveckling inom Västra Götaland.

[Ingångssida för de stöd som administreras av Västra Götalandsregionen](#)

[VG2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014–2020](#)

2.1 Program för hållbar utveckling 2017–2020

Västra Götalandsregionen har inom området regional utveckling tagit fram flera särskilda program för perioden 2017–2020 för arbetet med tillväxt och hållbar utveckling.

Dessa program anger inriktningen och styr Västra Götalandsregionens prioriteringar av insatser och stöd. Syftet är att stimulera till en mångfald av idéer och lösningar på kort men också på lång sikt. Miljönämnden, regionutvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämnden investerar tillsammans medel för olika utvecklingsprojekt med koppling till Västra Götaland.

Programmen kopplade till VG2020 (länk ovan) styr inriktningen för stöd till projekt 2017–2020:

- Cirkulärt mode och hållbara miljöer
- Hållbar energi och bioinnovationer
- Hållbara maritima näringar
- Hållbara transporter
- Internationella forsknings- och innovationssamarbeten
- Life science
- Livsmedel och gröna näringar

[Västra Götalandsregionens program för hållbar utveckling](#)

2.2 Bidrag till miljöprojekt

Miljönämnden kan medfinansiera utvecklingsprojekt med miljöinriktning enligt VG2020 och sina riktlinjer för miljöprojekt. Miljönämnden kan också besluta om finansiering för överenskommelser inom arbetet med klimatstrategi för Västra Götaland.

Miljönämnden beviljar särskilt stöd till insatser i delregionerna inom området "En region som tar globalt" ansvar i VG2020. Miljönämnden kan också bevilja stöd för förstudier för till exempel ansökningar om EU-medel.

Stöd kan också beviljas till miljöinriktade projekt eller examensarbeten inom Västra Götalandsregionens egen organisation.

Sökande: samtliga offentliga och privata aktörer.

Ansökan: Kontakta ansvarig handläggare på VGR som stödjer ditt arbete med ansökan.

[Information hos Västra Götalandsregionen](#)

2.3 Projektbidrag regionutveckling

Regionutvecklingsnämnden kan bevilja projektmedel till projekt som bidrar till tillväxt och hållbar utveckling i Västra Götaland och som ligger i linje med VG2020.

Regionutvecklingsnämndens arbete är långsiktigt och inriktat på att stimulera entreprenörskap och företagande, stärka innovationer och kunskapsöverföring till små och medelstora företag, öka tillgången till riskkapital och skapa sam-arbeten och utveckling i företagsnätverk och kluster samt stärka transportinfrastrukturen.

Regionutvecklingsnämnden kan också bevilja stöd för förstudier för till exempel ansökningar om EU-medel.

Sökande: samtliga offentliga och privata aktörer.

Ansökan: Kontakta ansvarig handläggare på VGR som stödjer ditt arbete med ansökan.

[Information hos Västra Götalandsregionen](#)

2.4 Kulturella och kreativa näringar

Inom programmet för Kulturella och kreativa näringar (KKN) går det att söka medel för insatser som främjar hållbart företagande. Programmet har koppling till Kulturstrategi Västra Götaland. Nuvarande utlysning omfattar fyra miljoner kronor och efterlyser insatser inom följande områden:

- Affärsutveckling som leder till ökad lönsamhet och mer robusta KKN-företag
- Kunskaper om hållbara affärsmodeller och hur de kan implementeras i ett KKN-företag
- Kompetenshöjande aktiviteter som leder till ökade kunskaper om KKN-företagandets villkor
- Innovativ digitalisering

Sökande: organisationer som besitter kunskaper om hållbar affärsutveckling inom de branscher som KKN omfattar (se definition i programmet). Organisationen måste vara verksam i Västra Götaland.

Exempel på åtgärder: förstudie eller projekt avgränsat från den ordinarie verksamheten.

Ansökan: ansökan görs på särskild blankett och lämnas in till Västra Götalandsregionen. Sista ansökningsdag är 14 april 2020.

[Information hos Västra Götalandsregionen](#)

2.5 EU:s regionala utvecklingsfond och socialfond

Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden är två av EUs struktur- och investeringsfonder som tillhandahåller flera olika program och stöd som går att söka (se vidare i kapitel 13 och 17). Västra Götalandsregionen är värdeorganisation för det regionala strukturfondspartnerskapet och hanterar ansökningar inom Västsverige. Inom regionala strukturfondsprogrammet ges bidrag till investeringar i regional tillväxt och sysselsättning inom de tre insatsområdena, varav ett handlar om innovation för en koldioxidsnål ekonomi. Fokus för socialfonden är att bidra till en välfungerande arbetsmarknad genom att exempelvis stötta insatser inom kompetensförsörjning.

[Information om strukturfondsprogram hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om socialfonden hos Västra Götalandsregionen](#)

3. STÖD SOM SÖKS VIA SKOGSSTYRELSEN

3.1 Natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen (NOKÅS)

Stödets syfte är natur- och kulturmiljövårdsåtgärder i skogen för att be-rika skogsmiljöer av allmänt intresse. Målet är att bidra till skötsel som återskapar, bevarar och ökar natur- och kulturmiljövärdena i skogen. Bidrag kan lämnas till åtgärder som gynnar växter och djur samt äldre kulturmiljöer, men också till landskapsbild och friluftsliv. Pengarna i stödet fördelas utifrån en nationell pott.

Sökande: Skogsägare eller den som ska utföra åtgärderna. Ta kontakt med din skogskonsulent på distriktet där du bor eller har din skog för att få hjälp med att göra en ansökan.

Stöd: ofta 70 % av godkänd kostnad.

Exempel på åtgärder: Åtgärder som gynnar biologisk mångfald, biologiskt kulturarv, vattenmiljöer eller äldre kulturmiljöer.

Ansökan: särskild blankett ska användas och skickas in till Skogsstyrelsen. Ansökan kan skickas in när som helst under året men en rekommendation är att vara ute tidigt med sin ansökan.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.2 Stöd för ädellövskogsbruk

Stödets syfte är att kompensera markägare för de högre kostnader som uppstår vid förnyring av ädellövskog. Ädellövskog är ett bestånd som till minst 70 procent utgörs av lövträd och av ädla lövträd till minst 50 procent och vars areal är minst ett halvt hektar. Med ädla träd avses alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och lönn. Du kan söka stöd för att förnygra, vårda plant- och ungskog samt röja i ungskog. Pengarna i stödet fördelas utifrån en nationell pott.

Sökande: Skogsägare eller ombud.

Stöd: varierar med åtgärd.

Exempel på åtgärder:

- markberedning
- stängselmaterial och stängsling
- plantkostnad och plantering
- hjälpplantering
- gräsrensning
- röjning
- nedtagning av stängsel

Ansökan: ta kontakt med Skogsstyrelsen som hjälper dig med ansökan. Ansökan kan skickas in när som helst under året men en rekommendation är att vara ute tidigt med sin ansökan.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.3 Stöd för kompetensutveckling

Stödet är en del av Landsbygdsprogrammet 2014–2020 och öppnades för ansökningar i januari 2016. Totalt 75 miljoner finns att söka under perioden. Det stödjer insatser inom kunskapsöverföring och information som bidrar till ett hållbart skogsbruk. Prioriterade ämnesområden:

- Förebygga effekter av klimatpåverkan
- Skogens påverkan på vatten
- Motverka markskador inom skogsbruk
- Skogsskötsel med hänsyn till miljö- och sociala värden samt kulturmiljön
- Minskad förurning
- Viltstam i balans
- Ökad biologisk mångfald i skogen

Stödet söks via utlysningar inom olika områden. För närvarande har dock Skogsstyrelsen ingen aktuell utlysning. För senaste information om nästa utlysningstillfälle hänvisas till Skogsstyrelsens hemsida.

Sökande: företag eller organisationer som anordnar kompetensutveckling.

Exempel på åtgärder: vid tiden för denna sammanställning utlystes kompetensutveckling och informationsinsatser för att motverka markskador inom skogsbruket. Varje utlysning har ett visst tema som annonseras på Skogsstyrelsens webbplats.

Ansökan: Skogsstyrelsen informerar löpande om vilka datum som gäller för utlysningarna.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.4 Stöd för skogens miljövärden

Stödet är en del av Landsbygdsprogrammet 2014–2020 och öppnades för ansökningar i januari 2016. Till och med augusti 2020 kan du få gratis rådgivning av Skogsstyrelsen som du kan använda för att söka stödet.

Sökande: Stödet riktar sig till dig som vill utveckla natur- och kulturvärden i skogen. Du som äger skogsmark eller har markägarens tillstånd kan söka det här stödet.

Stöd: Stödet betalas ut i form av fasta ersättningar för åtgärder som förbättrar skogsekosystemens återhämtningsförmåga och miljövärde. Stödnivån varierar beroende på typ av åtgärd. Maxbelopp 300 000 kr.

Exempel på åtgärder:

- Naturvårdsbränning
- Gallra fram ädellöv eller lövrik skog
- Rensa kulturmiljöer
- Skapa våtmark i skog
- Sköta natur- och kulturmiljöer
- Röja och rensa stenmur

Ansökan: sista ansökningsdag för stödet är 2 september 2020. Ta kontakt med Skogsstyrelsen för att få hjälp med ansökan.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.5 Stöd för samarbete inom miljö

Stödet är en del av Landsbygdsprogrammet 2014–2020 och främjar samarbete inom miljö med landskapsperspektiv för ökad konkurrenskraft i skogen. Projekt som sökts inom stödet kan pågå till och med 2022-08-31. Projekten ska ha ett landskapsperspektiv och bidra till ökad konkurrenskraft i skogen. De ska även handla om något av följande ämnesområden

- Vattenförvaltning
- Adaptiv skogsskötsel
- Planering och projektering av skogsbilvägar
- Viltförvaltning

Stödet söks via utlysningar inom olika områden. För närvarande har dock Skogsstyrelsen ingen aktuell utlysning. För senaste information om nästa utlysningstillfälle hänvisas till Skogsstyrelsens hemsida.

Sökande: minst två aktörer ska ingå i samarbetet. Aktörerna kan vara myndigheter, kommuner, landsting, regioner, föreningar, andra organisationer och företag.

Stöd: högst 70 %. Övriga procent måste vara privat finansiering.

Exempel på åtgärder: varierar beroende på aktuell utlysning.

Ansökan: stödet söks i Jordbruksverkets e-tjänst för företagsstöd och projektstöd.

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

3.6 Nya Komet - skydd av skog

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i länet satsar tillsammans på att inspirera markägare att själva ta initiativ till skydd av värdefull skog. Markägare ska nu lättare kunna få hjälp med att bedöma värdefull natur på sin mark som kan skyddas formellt. Med formellt skydd menas att ett område skyddas som naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal. Som skogsägare känner du din skog och dess värden. Din kännedom är ett värdefullt komplement till Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens kunskap. Detta är en möjlighet för dig som vill vara säker på att din skog finns kvar så att kommande generationer får njuta av den och samtidigt bidrar du till att bevara en värdefull miljö. Dessutom får du ekonomisk ersättning. Detta är en fortsättning och vidareutveckling av vad som tidigare kallades Komet.

Ansökan: om du har skog du vill skydda gör du en intresseanmälan till Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen.

[Information hos Länsstyrelsen](#)

[Information hos Skogsstyrelsen](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

4. STÖD SOM SÖKS VIA BOVERKET

4.1 Stöd till icke-statliga kulturlokaler

Kulturlokaler kan få stöd till nybyggnad och ombyggnad samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder. För att få stöd krävs det att projektet bedöms angeläget och aktuellt ur ett lokalt och regionalt kulturpolitiskt perspektiv.

Sökande: Bidraget ges till kulturlokaler som ägs och drivs av någon annan än staten. Exempelvis museer, teater- och konsertlokaler, konsthallar och liknande. Lokaler för läns museer är prioriterade.

Stöd: Bidraget kan ges med högst 30 procent av den godkända kostnaden för nybyggnad. För övriga projekt kan bidrag ges med högst 50 procent av den godkända kostnaden

Exempel på miljö- och energiåtgärder: vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering. Åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Ansökan: ansökan görs på en särskild blankett som skickas in till Boverket. Sista ansökningsdag är den 30 september varje år. Beslutet om bidrag tas i februari året därpå.

[Information hos Boverket](#)

4.2 Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler

Bidrag kan lämnas till nybyggnad, ombyggnad och inköp av samt till standardhöjande reparationer, tillgänglighetsskapande åtgärder och energiåtgärder i allmänna samlingslokaler. Ansökningar som gäller lokaler i socioekonomiskt utsatta bostadsområden och lokaler för ungdomar är prioriterade.

Sökande: Bidraget ges för åtgärder i samlingslokaler som ägs eller drivs av ideella föreningar samt stiftelser och aktiebolag som arbetar utan vinstsyfte och som har en allsidig verksamhet. Exempel på allmänna samlingslokaler är bygdegårdar, IOGT-NTOs lokaler, Folkets hus och andra föreningsdrivna lokaler. Organisationen måste vara fristående från kommunen.

Stöd: Bidrag kan lämnas upp till högst 50 procent av den godkända kostnaden. Det krävs att kommunen medverkar i finansieringen av projektet med minst 30 procent av kostnaden. För tillgänglighetsskapande åtgärder kan bidrag lämnas för hela kostnaden, dock högst 200 000 kronor.

Exempel på åtgärder: Vissa åtgärder för energieffektivisering eller för miljöförbättring, till exempel uppvärmningssystem eller avloppshantering.

Ansökan: ansökan kan lämnas in senast den 1 december varje år. Beslutet om bidrag fattas senast 31 maj året därpå.

[Information hos Boverket](#)

Nytt stöd!

4.3 Startbidrag för byggemenskaper

I regeringens budget för 2020 infördes möjligheten för så kallade byggemenskaper att söka bidrag. Syftet med stödet är främja utvecklingen av bostäder som passar för olika typer av hushåll. I en byggemenskap planerar och bygger människor tillsammans de bostäder de ska bo i, vilket kan vara ett alternativ för att få igång bostadsprojekt på orter där intresse saknas från kommersiella aktörer. För 2020 finns det 3 miljoner att söka för i stödet.

Sökande: byggemenskap där minst sex medlemmar betalat en medlemsinsats på minst 10 000 kr per person. Byggemenskapen måste också äga eller genom avtal disponerar mark som kommunen medger fåt bebyggas med flerbostadshus.

Stöd: bidrag kan lämnas upp till högst 400 000 kr.

Exempel på åtgärder: initiala projektkostnader som uppstår innan byggstart, exempelvis anlåtande av en arkitekt.

Ansökan: ansökan görs genom särskilt formulär som finns på Boverkets hemsida.

[Information hos Boverket](#)

4.4 Gröna och trygga samhällen

Detta stöd är en fristående fortsättning på det tidigare stödet ”Grönare städer”, som infördes 2017. Grönare städer avvecklades vid årsskiftet 2018/2019 men återupptas nu i en liknande form, tack vare ”Januariöverenskommelsen”. 50 miljoner kr är avsatt i stödet för 2020, 150 miljoner år 2021 och 200 miljoner år 2022.

Sökande: kommuner.

Mer information om stödet kommer publiceras inom kort på Boverkets hemsida.

[Information hos Boverket](#)

Nytt stöd!

5. STÖD SOM SÖKS VIA ENERGIMYNDIGHETEN

5.1 Planeringsbidrag

 Arbetet med en projektansökan kan vara tidsödande. För att göra det möjligt för fler svenska aktörer att delta i EU-projekt ger Energimyndigheten stöd i form av ett så kallat planeringsbidrag. Planeringsbidraget vänder sig till aktörer som är behöriga att ansöka om projekt inom EU:s program med energirelevans, såsom Horisont 2020, LIFE, RFCS och Interreg-program.

För närvarande går det inte att söka bidraget. Förhoppningen är att ett beslut om stödets framtid kommer fattas under våren.

Sökande: Universitet, högskola, institut, små och medelstora företag, kommuner och icke vinstdrivande organisationer.

Stöd: stöd kan ges för högst 50 % av de stödberättigade kostnaderna.

Ansökan: ansökan kan göras löpande men behöver vara inne senast 6 veckor innan sista ansökningsdag till EU.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.2 Elcertifikat

 Elcertifikat är ett frivilligt stödsystem till all förnybar elproduktion. Elcertifikaten får du av staten, själva intäkten får du när du säljer dina elcertifikat. Elcertifikatsystemet är marknadsbaserat, vilket innebär att tillgången och efterfrågan sätter priset på elcertifikaten som därmed varierar över tid.

Sökande: Alla som är producenter av förnybar el.

Ansökan: För att tilldelas elcertifikat måste du få din anläggning godkänd samt ha timvis mätning på din anläggning. Ansökan görs till Energimyndigheten.

[Information hos Energimyndigheten.](#)

5.3 Elbusspremie

 Energimyndigheten har i uppdrag av regeringen att betala ut en premie för elbussar. I budgeten för 2019 förstärktes stödet och omfattar nu 100 miljoner kronor per år fram till 2023. Syftet med elbusspremien är att främja introduktionen av elbussar på marknaden och på så sätt bidra till bland annat ett bättre klimat, mindre luftföroreningar och minskat buller.

Sökande: Elbusspremien riktas till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, eller till de kommuner som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna har överlämnat befogenhet åt att ingå avtal om allmän trafik. Även övriga företag som bedriver kollektivtrafik är välkommen att ansöka.

Stöd: för en kollektivtrafikmyndighet, kommun eller aktieföretag som fått befogenhet att upphandla kollektivtrafik ges stöd för 20 % av elbussens inköpspris. För trafikföretag gäller 40 % av elbussens merkostnad jämfört med dieselbuss. Stöd ges även till laddhybridbussar men premien är då halverad.

Exempel på åtgärder: premien omfattar elbussar, laddhybrider. Bränslecellsbusar och trådbussar som har kapacitet för fler än 14 passagerare.

Ansökan: ansökan kan skickas in löpande till Energimyndigheten, där de behandlas i turordning. Observera att ansökan behöver lämnas in innan bussarna har satts i trafik.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.4 Industriklivet

2018 lanserades detta stöd som är en långsiktig satsning (2018 – 2045) för att stödja en fossilfri omställning inom svensk industri. För närvarande omfattar stödet 600 miljoner per år fram till 2022, och därefter 300 miljoner kronor per år fram till 2027.

Fokus är att minska industrins processrelaterade utsläpp av växthusgaser. I samband med antagandet av vårändringsbudgeten som gjordes i juni 2019 breddades Industriklivet till att också inkludera projekt inom negativa utsläpp och elektrifiering. Just nu finns fyra aktuella utlysningar inom stödet:

- [Negativa utsläpp: forskning och innovation](#)
Sista ansökningsdag 31 mars resp. 8 september 2020
- [Negativa utsläpp: investerings- pilot- och demonstrationsprojekt och genomförbarhetsstudier](#)
Ansökan kan lämnas in löpande under året.
- [Processrelaterade utsläpp: forskning och innovation](#)
Sista ansökningsdag 31 mars resp. 8 september 2020
- [Processrelaterade utsläpp: investerings-, pilot- och demonstrationsprojekt och genomförbarhetsstudier](#)
- Ansökan kan lämnas in löpande under året.

Sökande: industrier med processrelaterade utsläpp men även universitet och forskningsinstitut. Inga begränsningar i varken företagsstorlek eller mängden växthusgaser som företaget släpper ut.

Stöd: stödnivåerna varierar och beror på vilken aktör som söker samt på vilken typ av projekt.

Exempel på åtgärder: se informationstexten för respektive utlysning.

Ansökan: ansökan görs genom olika utlysningar och därför varierar sista dag för ansökan. Läs informationen för den utlysning du är intresserad av för att veta mer. Ansökan görs via Energimyndighetens e-tjänst E-kanalen.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.5 Lokala och regionala insatser för förnybar elproduktion

 Med syftet att främja projekt inom produktion av förnybar el på lokal och regional nivå startade detta program upp i december 2019. Programmet har finansiering fram till 2022 och avser att stötta informations- och samordningsinsatser med koppling till förnybar elproduktion. Forskning och teknisk utveckling ingår inte i programmet (undantag för teknisk utveckling som möjliggör samexistens mellan förnybar elproduktion och andra intressen).

Stöd söks genom olika utlysningar. Den senaste utlysningen stängde 3 april 2020. Bevaka Energimyndighetens hemsida för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten](#)

UTLYSNINGAR

Energimyndigheten har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Utlysningar med stort innovationsfokus tas heller inte alltid med i denna skrift. Gå därför gärna in på [följande länk för aktuella utlysningar](#)

5.6 Bidra till resurs- och energieffektivt byggande och boende (E2B2)

  Programmet Energieffektivt byggande och boende, E2B2, är Sveriges största forskningsprogram inom området. Programmet ger stöd till olika typer av forskning- och utvecklingsprojekt med fokus på att effektivisera energianvändningen och resursförbrukningen under bebyggelsens hela livscykel. Även studier som involverar människors livsstil kan rymmas inom programmet, liksom doktorandprojekt. Tvärvetenskapliga projekt och projekt som inkluderar samverkan mellan flera aktörer ses som positivt.

Nyligen förlängdes programmet till 2024. Det har tidigare aviserats att det under 2018-2021 finns totalt 160 miljoner att fördela i stöd genom utlysningar. Aktuell utlysning omfattar 50 miljoner kronor. Utlysningen välkomnar ansökningar inom hela programområdet men följande lyfts fram som särskilt relevant:

- Projekt inom renovering och förvaltning som kan bidra till att förbättra byggnaders klimatskal, byggmaterial och byggsystem över byggnaders hela livscykel.

- Systemlösningar för byggnadsmaterial, produkter och installationer – med utgångspunkt i energisystemperspektiv, livscykelerspektiv och möjliggörande områden (snarare än individuell teknik). Utveckling av metoder, lösningar, processer och systemlösningar

Sökande: företag, offentlig sektor, universitet och högskolor, institut och övriga aktörer med anknytning till energieffektivisering i bebyggd miljö.

Stöd: stödnivåerna varierar och beror på vilken aktör som söker samt på vilken typ av projekt.

Ansökan: ansökan görs digitalt via Energimyndighetens hemsida. Sista ansökningsdag är 22 september 2020.

[Information hos Energimyndigheten.](#)

5.7 Utveckla framtidens hållbara vattenkraft

Har du möjlighet att bidra till en hållbar utveckling av vattenkraften i Sverige? Då kan du spana in programmet Hållbar Vattenkraft (HåVa) som syftar till att stötta forskning om och utveckling av tekniker, system metoder och frågeställningar kopplade till vattenkraft. Under åren 2018 -2024 kommer totalt 106 miljoner kronor att fördelas ut. Stödet söks genom utlysningar minst en gång per år. Senaste utlysningen stängde 5 mars, men en ny planeras under senhösten 2020. Bevaka Energimyndighetens hemsida för senaste information.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.8 Energieffektivisering inom belysning

Programmet EELYS – Energieffektivisering inom belysningsområdet – syftar till att främja omställningen av energisystemet genom fokus på energi- och resurseffektiv belysning. Programmet omfattar 100 miljoner kronor fördelade under åren 2017 -2024. Stödet söks genom utlysningar minst en gång per år. Senaste utlysningen stängde 10 mars. Bevaka Energimyndighetens hemsida för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.9 Stärka biokraftens roll i omställning av energisystemet

Inom programmet Biokraft förekommer utlysningar som syftar till att möjliggöra ett hållbart energisystem med fokus på el- och värmeproduktion från biobränsle och avfall. Avsikten är att stötta projekt som kan leda till robusta och flexibla lösningar, ge ökad resurs- och kostnadseffektivitet eller minimal miljöpåverkan.

Stödet söks genom utlysningar. Senaste utlysningen stängde 19 februari. Bevaka Energimyndighetens hemsida för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.10 Accelerera omställningen till ett transporteffektivt samhälle

Inom programmet Transport effektivt samhälle eftersträvas ett samhälle där människor kan mötas och leva på ett jämlikt, tillgängligt och resurseffektivt sätt. Fokusområden inom programmet är själva omställningen till ett transporteffektivt samhälle, och inkluderar därmed inte rena projekt inom teknikutveckling eller produktion/distribution av förnybara drivmedel. Programperioden sträcker sig från 2018 till 2023 och erbjuder årligen aktörer att söka pengar genom olika utlysningar.

Sökande: alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka. Exempelvis företag, offentlig sektor, universitet och högskolor, övriga aktörer med anknytning till forskning.

Exempel på åtgärder: öka kunskapen om drivkrafter och kapacitet om beteendeförändringar kopplat till transporter, ta fram affärsmodeller som kan främja ett transporteffektivt samhälle, utveckla av metoder och arbetssätt.

Ansökan: ansökan görs digitalt via Energimyndighetens hemsida. Senaste utlysningen stängde 6 maj. Bevaka Energimyndighetens hemsida för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.11 Bidra till industrins energi- och klimatomställning

Inom programmet Transport effektivt samhälle eftersträvas ett samhälle där människor kan mötas och leva på ett jämlikt, tillgängligt och resurseffektivt sätt. Fokusområden inom programmet är själva omställningen till ett transporteffektivt samhälle, och inkluderar därmed inte rena projekt inom teknikutveckling eller produktion/distribution av förnybara drivmedel. Programperioden sträcker sig från 2018 till 2023 och erbjuder årligen aktörer att söka pengar genom olika utlysningar.

Sökande: alla aktörer som kan bidra till utlysningens mål kan söka. Exempelvis industriföretag, leverantörer av teknik och tjänster, universitet och högskolor, övriga aktörer med anknytning till forskning.

Exempel på åtgärder: innovations- och forskningsprojekt. Även genomförbarhetsstudier.

Ansökan: ansökan görs digitalt via Energimyndighetens hemsida. Senaste utlysningen stängde 2 juni. Bevaka Energimyndighetens hemsida för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.12 Spara och bevara- effektivare energianvändning i kulturhistorisk värdefull bebyggelse

Programmet Spara och bevara syftar till att bidra till forskning inom energianvändning i kulturhistorisk bebyggelse, och pågår mellan 2019 – 2024. Totalt omfattar programmet 50 miljoner kronor. Den andra utlysningen inom programmet stängde 14 april. Bevaka Energimyndighetens hemsida för information om kommande utlysningar.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.13 Viable Cities: Energipositiva stadsdelar

Vill du ingå ett europeiskt samarbete och arbeta för klimatomställningen i städer? Då kan utlysningen inom Positive Energi Districts (PED) vara något att spana in. 6 miljoner kronor utlyses för projekt inom energipositiva stadsdelar. Det kan exempelvis handla om tillämpning av metoder för integrering av PED i lokala sammanhang eller ta fram koncept för etablering av nya affärsmodeller.

Sökande: Projektmedlemmarna ska bestå av minst tre oberoende aktörer från minst två av följande aktörsgrupper och måste inkludera samarbete mellan flera nationer:

- universitet, högskolor eller forskningsinstitut
- företag
- offentlig sektor
- idéburen sektor (civilsamhällesorganisationer)

Ansökan: rådgivning kring utlysningen för svenska aktörer ges av Energimyndigheten. Själva ansökan ska dock skickas in elektroniskt till The Austria Research Promotion Agency. Sista ansökningsdag är 24 september 2020.

Energimyndigheten och Viable Cities har under maj och juni haft webbsända informationsmöte om utlysningen, se inspelningarna på Energimyndighetens hemsida.

[Information hos Energimyndigheten](#)

5.14 Accelerera energiomställningen genom hållbar värme och kyla

60 miljoner kronor finns att fördela i denna utlysning som riktar sig till aktörer inom värme- och kylområdet. Projektet behöver adressera någon av följande utmaningar:

- Energiresurser
- Samspel i energisystemet
- Resurseffektiv användning

Sökande: Exempelvis företag och branschorganisationer, offentlig sektor. Universitet och högskolor, forskningsinstitut.

Ansökan: ansökan görs digitalt via Energimyndighetens hemsida. Sista ansökningsdag är 18 augusti 2020.

Energimyndigheten har haft ett webbsänt informationsmöte om utlysningen. Presentationen från mötet finns att ladda ner på Energimyndighetens hemsida.

[Information hos Energimyndigheten](#)

6. STÖD SOM SÖKS VIA HAVS- OCH VATTEN-MYNDIGHETEN

OBS. Havs- och vattenmyndigheten har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

6.1 Medfinansiering av EU-projekt

 EU-projekt som handlar om att förbättra havs- och vattenmiljön kan få medfinansiering från havs- och vattenmiljöanslaget. Projekten ska ha koppling till HaV:s uppdrag och prioriteringar.

Sökande: offentliga aktörer och bransch- och intresseorganisationer.

Stöd: Bidraget som kan fås från 1:11-anslaget varierar eftersom kraven på medfinansiering varierar mellan EU-programmen

För närvarande finns det ingen aktuell utlysning inom detta stöd men kan komma framöver. Bevaka HaVs hemsida för senaste information.

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

6.2 Skrivarmedel till EU:s miljöfond inför 2020

 Om du är intresserad av att ansöka till EU:s LIFE-program kan du få stöd för att kunna ta fram och skriva en ansökan. Utlysningen riktar sig till projekt som bidrar till att förbättra havs- och vattenmiljöer. Insatser inom biologisk mångfald och miljö är särskilt prioriterade. Det är också positivt om projekten är långsiktiga och innehåller gränsöverskridande samverkan inom avrinningsområden och administrativa gränser.

Sista dag för ansökan var 28 februari. Eventuellt återkommer möjligheten att söka stöd inför nästa omgång EU-ansökningar.

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

7. STÖD SOM SÖKS VIA JORDBRUKSVERKET

OBS. Jordbruksverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

7.1 Havs- och fiskeriprogrammet

 EU har en gemensam jordbruks-, landsbygds- och fiskeripolitik för åren 2014–2020. Jordbruksverket är ansvarig myndighet för att utveckla det nya havs- och fiskeriprogrammet. Havs- och fiskeriprogrammet 2014 - 2020 består av stöd för att dels utveckla ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart fiske och vattenbruk i Sverige och dels genomföra en del av den integrerade havspolitikerna och olika EU-miljödirektiv.

Havs- och fiskeriprogrammet är mycket omfattande, och här lyfts endast de delar som har en tydlig koppling till miljöåtgärder. Men glöm inte bort att många andra stöd har positiva miljöeffekter. Låt miljöhänsyn bli ett självklart arbetssätt i alla former av investeringar och projekt!

Samtliga stöd inom Havs- och fiskeriprogrammet söks via Jordbruksverket. Det är också Jordbruksverket som fattar det slutliga beslutet om utbetalning och betalar ut stödet. Däremot kan själva ansökan handläggas av antingen Jordbruksverket, länsstyrelsen eller Havs- och vattenmyndigheten. I den [nationella handlingsplanen](#) för programmet anges vilken myndighet som handlägger de olika stöden. Den handläggande myndigheten är utskrivet i parantes efter varje stöd i listan nedan, kontakta gärna den myndigheten ifall du har frågor om stödet.

Följande stöd med miljöinriktning finns tillgängliga att söka:

Fiske:

- Investeringar inom fiske (Länsstyrelsen)
- Diversifiering inom fiske (Länsstyrelsen)
- Kompetensutveckling och informationsinsatser inom fiske (Jordbruksverket)
- Utveckling av produkter och processer inom fiske (Jordbruksverket)

Vattenbruk:

- Stöd för kommunal planering av vattenbruk
- Kompetensutveckling och informationsinsatser inom vattenbruk (Jordbruksverket)

För närvarande är pengarna inom följande stöd slut:

- Miljöinvesteringar inom vattenbruk (Länsstyrelsen)
- Startstöd för hållbara vattenbruksföretag (Länsstyrelsen)
- Innovationsprojekt inom vattenbruk (Jordbruksverket)

Miljöåtgärder:

- Utveckling av bevarandeåtgärder och regionalt samarbete (Jordbruksverket)
- Samla in förlorade fiskeredskap eller marint skräp (Jordbruksverket)
- Bevarandeprojekt för att återställa akvatisk mångfald (Jordbruksverket)
- Bevarandeprojekt för skyddade områden (Jordbruksverket)
- Skydd av havsmiljön (Jordbruksverket)
- Öka kunskapen om havsmiljön (Jordbruksverket)

Ansökan: ansökan görs i Jordbruksverkets e-tjänst för företags- och projektstöd. Ansökan kan göras löpande men handläggs tillsammans under följande perioder. 1 januari -30 april, 1 maj – 31 augusti och 1 september – 31 december.

[Information hos Jordbruksverket - ansökan](#)

7.2 Stöd till samarbete

Syftet med åtgärden är att stödja samarbeten inom områden där den gemensamma nyttan av ett samarbete är stor för samhället men där incitamentet för en enskild aktör är för litet för att kunna finansiera ett utvecklingsarbete.

Det finns flera myndigheter som handlägger stöd inom samarbeten. De flesta samarbetsprojekt handläggs dock av Jordbruksverket. Länsstyrelsen och Sametinget handlägger projekt inom att skapa nya jobb på landsbygden samt inom förädling och försäljning av lokal mat. Tillväxtverket handlägger projekt inom lokal serviceutveckling och Skogsstyrelsen har hand om projekt om skog. Varje myndighet har sin egen handlingsplan. Stöden söks via utlysningar.

För närvarande finns det ingen aktuell utlysning inom detta stöd men kan komma framöver. Bevaka Jordbruksverket hemsida för senaste information.

Sökande: myndigheter, kommuner, landsting, regioner, föreningar, andra organisationer och företag. En av aktörerna i samarbetet söker stödet och ansvarar för kontakt och redovisning gentemot ansvarig myndighet. Även enskilda aktörer kan söka stöd för pilotprojekt.

Exempel på åtgärder: samarbeten inom exempelvis miljö, information, livsmedel, skog och jordbruk. När det gäller investeringar kan du bara söka stöd för investeringar som anknyter till lokal serviceutveckling och innovationsprojekt (EIP).

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.3 Lokalt ledd utveckling (LEADER-projekt)

Sverige är ett av flera länder inom EU som involverar alla fyra europeiska struktur-och investeringsfonderna i arbetet med lokalt ledd utveckling.

De fyra fonderna är jordbruksfonden för landsbygdens utveckling, havs- och fiskerifonden, socialfonden och regionala utvecklingsfonden. Jordbruksverket är förvaltningsmyndighet för lokalt ledd utveckling för alla fonderna. Den pågående programperioden håller på till 2020.

I Västra Götalands län finns 8 områden, se nedan. I varje område finns ett leaderkontor som hjälper till att mobilisera, informera, idéutveckla och ta emot ansökningar. Pågående insatser och projekt kopplas ihop så att det skapas synergieffekter där samverkan mellan privat, ideell och offentlig sektor är centralt inom leadermetoden.

[Leader Framtidsbygder](#) (Åmål, Mellerud, Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Munkedal, Årjäng, Vänersborg)

[Leader Bohuskust och gränsbygd](#) (Göteborg, Öckerö, Kungälv, Stenungsund, Tjörn, orust, Uddevalla, Lysekil, Sotenäs, Tanum, Strömstad)

[Leader Södra Bohuslän](#) (Uddevalla, Orust, Tjörn, Stenungsund, Kungälv, Öckerö, Göteborgs södra skärgård)

[Leader Längs Göta Älv](#) (Ale, Lilla Edet, Trollhättan, Vänersborg samt vissa av Göteborgs stadsdelar)

[Leader Göteborgs insjörike](#) (Alingsås, Härryda, Lerum, Partille)

[Leader Nordvästra Skaraborg](#) (Essunga, Grästorp, Gullspång, Götene, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Töreboda, Vara)

[Leader Östra skaraborg](#) (Tidaholm, Falköping, Skövde, Hjo, Tibro)

[Leader Vättern](#) (Hjo, Karlsborg)

[Leader Sjuhärad](#) : (Tranemo, Svenljunga, Mark, Bollebygd, Vårgårda, Herrljunga, ulricehamn, Borås)Livskvalitet, Service & Entreprenörskap

Sökande: föreningar, företag, organisationer, nätverk, kommuner med flera.

Stöd: stödnivåerna varierar och beror på typ av projekt och tillgång på medel. De olika leaderområdena har olika mycket pengar att fördela.

Exempel på åtgärder: För att kunna söka stöd måste din projektidé passa in i den utvecklingsstrategi som är godkänd för området. Beviljade projekt har en stor bredd och handlar exempelvis om naturturism, lokalproducerad mat, kultur- och friluftsliv, idrott och integration.

Ansökan: kontakta respektive Leaderkontor för att få hjälp med ansökan.

[Information hos Jordbruksverket](#)

[Kontaktlista till godkända leaderområden](#)

7.4 Investeringstöd för utveckling av natur- och kulturmiljöer

Att bevara natur- och kulturområden i odlingslandskap och renskötselområden är viktigt inte minst för biologisk mångfald och landsbygdsutveckling. Om du planerar ett projekt som kan bidra till att stärka landskapets natur- och kulturvärden inom en by eller bygd kan du söka detta stöd. Målet bör vara att utveckla området

till en miljö som är attraktiv att bo i, främja friluftsliv och rekreation eller ge bättre förutsättningar för turism och annat företagande i bygden.

! **Stödet är stoppat från och med 9 april 2020.**

Sökande: myndigheter, kommuner, regioner, företag, föreningar och organisationer kan få stödet.

Stöd: Du kan få stöd för upp till 90 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Utgifterna måste vara 50 000 kronor eller mer för att du ska kunna få stöd.

Exempel på åtgärder: återskapa park- och trädgårdsmiljöer, anlägga småbiotoper och andra värdefulla naturmiljöer, restaurering av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, inklusive överloppsbyggnader.

Ansökan: stödet söks via Jordbruksverkets e-tjänst.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.5 Investeringstöd för nya jobb på landsbygden

 Har du ett företag på landsbygden och vill bredda din verksamhet? Eller vill göra en investering som leder till fler arbetstillfällen? Då kan det finnas möjlighet att söka företagsstöd för din satsning. Inom följande branscher kan du få stöd för investeringar:

- turism
- omsorg
- tillverkning
- tjänster
- detalj- och partihandel
- hantverk
- restaurang
- kultur och nöjen

! **Stödet är stoppat från och med 9 april 2020.**

Sökande: företag på landsbygden med annan verksamhet än jordbruksverksamhet. Företaget får omsätta högst 10 miljoner euro per år och ha högst 50 anställda. Alternativt om du vill bredda din jordbruks-, trädgårds- eller rennäringens verksamhet.

Stöd: Du kan få stöd för upp till 40 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Utgifterna måste vara 100 000 kronor eller mer för att du ska kunna få stöd

Exempel på åtgärder: bygga eller rusta upp en anläggning, eller köpa in ny produktionsutrustning inom tillverkning.

Ansökan: stödet söks via Jordbruksverkets e-tjänst.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.6 Investeringstöd för småskalig infrastruktur

 För att öka livskvaliteten för de som bor på landsbygden finns projektstöd att söka. Satsningarna ska skapa tryggare utomhusmiljöer eller förbättra infrastrukturen för de boende.

Stödet är stoppat från och med 9 april 2020.

Sökande: Myndigheter, kommuner, regioner, företag, föreningar och andra organisationer

Stöd: Du kan få stöd för upp till 90 procent av de utgifter som ger rätt till stöd. Utgifterna måste vara 100 000 kronor eller mer för att du ska kunna få stöd.

Exempel på åtgärder: uppsättning av vägbelysning, anlägga mindre vägar eller pendelparkering, skapa system för samåkning, bygga bryggor och broar

Ansökan: stödet söks via Jordbruksverkets e-tjänst.

[Information hos Jordbruksverket](#)

7.7 Stöd till biodlingssektorn

 Inom det nationella programmet för biodlingssektorn (NPB) kan stöttning ges till flera olika åtgärder som främjar aktörer inom biodling. Målet med programmet är bland annat att bidra till god bihälsa och tillgång till bra poll- och nektarväxter. Även olika typer av informationsinsatser lyfts fram som viktigt. Programmet löper i perioder om tre år. Nuvarande program pågår till 2022.

Sökande: Vem som helst kan söka stödet, om projektet man vill genomföra genererar kollektiv nytta. Till exempel kan följande aktörer söka stödet: biodlarorganisationer, företag associerade till biodlarorganisationer, forskare, rådgivarorganisationer i samarbete med biodlarorganisationer, konsumentföreningar, länsstyrelser, naturbruksgymnasier.

Exempel på åtgärder: kurser och konferenser, rådgivning, honungs- och vaxanalyser, pollinering, framtagning av informationsmaterial, marknadsföring av svensk honung.

Ansökan: stödet söks via Jordbruksverkets e-tjänst under perioden 7 april – 30 april.

[Information hos Jordbruksverket](#)

8. STÖD SOM SÖKS VIA NATURVÅRDSVERKET

OBS. Naturvårdsverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

8.1 Projektmedel för ideella miljöorganisationer

Naturvårdsverket ansvarar för ett bidrag för att stödja ideella miljöorganisationer. Bidraget går till projekt som kan vara för nationellt eller internationellt arbete och bidrar till att uppfylla nationella miljökvalitetsmål eller något av de prioriterade områdena i EU:s sjunde miljöhandlingsprogram.

För närvarande finns ingen möjlighet att lämna in ansökningar till detta stöd. Beroende på vad riksdagen beslutar kan det dock vara möjligt att ansökan öppnas upp i slutet av året.

Sökande: Svenska ideella miljöorganisationer kan söka bidrag om de enligt sina stadgar har till ändamål att tillvarata miljöskydds- och naturvårdsintressen. Organisationen ska ha bedrivit verksamhet under minst tre år och ha lagt 100 medlemmar.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.2 Stiftelsen Alvins fond för fågelskydd

Stiftelsen Alvins fond förvaltas av Naturvårdsverket i samråd med Naturskyddsföreningen och Sveriges Ornitologiska Förening. Alvins fond delar ut pengar till projekt som bidrar till svenskt naturskydd, främst fågelskydd. Stiftelsen stödjer småskaliga insatser för restaurering av naturmässiga och kulturellt viktiga fågelmiljöer, insatser för arter med tydlig hotbild och inventering av arter i miljöer där kunskaperna är begränsade.

Sökande: Både enskilda personer och lokala-/regionala och nationella föreningar och organisationer.

Exempel på åtgärder: Återställning av hagmarker, öppna mossar, små våtmarker och fisktomma småvatten, röjningar av fågelskär, restaurering av lövskog, inventering av arter.

Ansökan: ansökan görs skriftligen till Naturvårdsverket och ska lämnas senast 31 december varje år. Besked om stöd meddelas i april.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.3 Kadmiumbatterifonden

Batterifonden som hanteras av Naturvårdsverket och Energimyndigheten har tidigare beviljat medel för informationsinsatser och ersättning för insamling av och återvinning av batterier. Dessa potter är nu förbrukade men kvar finns bidrag för forskning samt kadmiumbatterier. Ersättning kan sökas för sortering, återvinning eller bortskaffande av slutna nickelkadmiumbatterier eller information om hantering av nickelkadmiumbatterier.

Sökande: producent eller kommun (eller den som anlitas av kommun eller producent)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.4 EU:s Miljöprogram LIFE+

LIFE är ett särskilt finansieringsprogram för EU:s miljö- och klimatpolitik. Totalt avsätts 3,4 miljarder euro, motsvarande cirka 30,4 miljarder kronor för åren 2014–2020. Villkoret för bidraget är att det också finns finansiering från annat håll. Klimatinsatser har tidigare inte pekats ut så tydligt som mål för LIFE-programmet. Det är uppdelat i två delar, en för miljö och en för klimat. Delprogrammen har vardera tre prioriterade områden.

Delprogrammet för miljö prioriterar:

- miljö och resurseffektivitet
- natur och biologisk mångfald
- miljöpolicy och information

Delprogrammet för klimat prioriterar:

- begränsning av klimatförändringar
- klimatanpassning
- klimatstyrning och information

Ministerrådet lanserar även en ny typ av projekt som kallas integrerade projekt. De ska vara storskaliga och utgå ifrån en regional eller nationell plan eller strategi. Ett mål är att integrera miljö- och klimatpolicys i andra sektors policys. Därför ska projekten samfinansieras och ha minst en annan finansieringskälla än LIFE-bidraget

Sökande: Alla kan söka. Av administrativa skäl uppmuntrar EU-kommissionen stora projekt. De bör vara i storleksordningen 20 miljoner kronor. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten erbjuder stöd och hanterar ansökningarna i Sverige. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten hjälper till med granskning av ansökan.

Stöd: > 20 MSEK per projekt (medfinansiering ofta 50%). Varaktighet 2-5 år.

Exempel på åtgärder: genomförande av restaureringar inom Natura 200-områden, informationskampanjer, utveckling av nya metoder för att gynna biologisk mångfald i rinnande vatten eller motverka övergödning.

Ansökan: EU-kommissionen har vanligtvis utlysning 1 gång per år under april månad. Detta kan dock variera något beroende på typ av ansökan, senaste information om ansökningstider finns [här](#).

[Information hos Havs- och vattenmyndigheten](#)

[Information hos Naturvårdsverket](#)

[Information hos Kommissionen](#)

8.5 Bidrag för information och kommunikation om allemansrätt

Du som vill bidra till bättre kännedom om allemansrätten kan söka bidrag från Naturvårdsverket. Vi söker efter alla typer av informations- och kommunikationssatsningar som ökar kunskapen om hur allemansrätten fungerar. Du kan även ansöka om du har en idé till ett projekt där kunskapsspridning minskar problem med skador och störningar i naturen.

Ansökan för i år stängde 31 mars 2020.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.6 Bidrag till privatpersoner för att installera laddstation ("Ladda-hemma-stödet")

Naturvårdsverket har tidigare fördelat bidrag till privatpersoner som installerar en laddstation för eget bruk. Stödet gick då under benämningen Ladda-hemma-stödet. Stödet stoppades vid årsskiftet 2018/2019 men kom tillbaka igen under hösten 2019 som en del i satsningen "Ladda bilen" som stöttar investeringar i icke-publika laddstationer. Under 2020 kommer det finnas 100 miljoner kronor i stödet.

Sökande: privatpersoner som äger en fastighet eller innehar en fastighet med nyttjanderätt.

Stödet: Bidraget täcker 50 procent av kostnaderna för själva laddstationen, material och arbetskostnaden för installation. Bidraget är begränsat till 10 000 kr per fastighet.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande till Naturvårdsverket. För snabbast hantering rekommenderas att göra ansökan digitalt med hjälp av Bank-ID på Naturvårdsverkets hemsida.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.7 Bidrag till icke-publika laddstationer ("Ladda bilen")

 Aktörer som ville sätta upp icke-publika laddstationer, det vill säga laddstationer som inte är tillgängliga för allmänheten, kunde tidigare ansöka om stöd till Klimatklivet (1.1). Under sommaren 2019 gjordes flera förändringar inom Klimatklivet varav en var att skapa ett "snabbspår" för icke-publika laddstationer, då detta varit en populär åtgärd att söka för och potential fanns till förenklingar av stödet. Resultatet blev satsningen "Ladda bilen" som är sökbart för flera målgrupper. Stöd kan sökas för laddstationer som är avsedda för boende i flerbostadshus eller anställda på ett företag. Även privatpersoner kan söka stöd inom satsningen, se 8.6. 300 miljoner kronor är avsatt för stödet under 2020.

Sökande: Organisationer, företag, kommuner, stiftelser och föreningar som vill sätta upp laddstationer för sina anställda. Liksom bostadsrättsföreningar, stiftelser och samfälligheter som vill erbjuda laddningsmöjligheter för sina hyresgäster. Man behöver äga den fastighet (alternativt inneha nyttjanderätt) där laddstationerna ska installeras.

Stöd: Bidraget gäller åtgärder som gjorts tidigast 2019-07-15. Bidraget ges som ett engångsbelopp med högst 50 procent av de bidragsberättigade kostnaderna, dock högst 15 000 kr per laddningspunkt.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande till Naturvårdsverket. För snabbast hantering rekommenderas att göra ansökan digitalt med hjälp av Bank-ID på Naturvårdsverkets hemsida. Observera att det är behörig firmatecknare som måste söka stödet.

[Information hos Naturvårdsverket – laddstation för anställda](#)

[Information hos Naturvårdsverket – laddstation för boende i flerbostadshus](#)

8.8 Bidrag för strandstädning till havsnära kommuner

 Bidrag ska främst ges till projekt för insamling i områden där stora avfallsmängder flyter i land på havsstränder. Om flera projekt förväntas leda till likvärdiga resultat, ska hänsyn också tas till projektens möjlighet att bidra till sysselsättning. Naturvårdsverket beslutar om fördelningen av medlen i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten. En summa om 17 miljoner kronor är avsatt 2020.

 Ansökan för i år stängde 14 februari 2020.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.9 Investeringsbidrag för att minska utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten

 Naturvårdsverket har fått i uppdrag att fram till 2023 fördela bidrag på totalt 170 miljoner kronor till åtgärder som förbättrar vattenmiljön. Denna utlysning är en del av uppdraget och syftar till att minska utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten. I uppdraget ingår också att ge bidrag till implementering av avancerad rening för avskiljning av läkemedelsrester vid reningsverk (8.10).

Sökande: offentliga och privata aktörer men inte till privatpersoner, till exempel kommuner, va-huvudmän, fastighetsägare, föreningar och företag.

Stöd: upp till 90 procent av kostnaden för bidragsberättigade åtgärder. För företag baseras stödnivån på företagets storlek.

Exempel på åtgärder: investeringar i teknik eller i andra åtgärder som syftar till att rena dagvatten från mikroplaster och andra föroreningar, eller på annat sätt minska spridning av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten, samt förstudier och andra förberedande åtgärder inför sådana investeringar.

Ansökan: ansökan görs på särskilt ansökningsformulär som finns på Naturvårdsverkets hemsida. Även en mall som sammanfattar projektbudget och tidplan ska skickas in i samband med ansökan.

! Ansökningsomgången för i år stängde 20 mars. Eventuella nya bidrag kommer meddelas på Naturvårdsverkets hemsida.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

8.10 Investeringsbidrag till läkemedelsrening vid avloppsreningsverk

 Naturvårdsverket har fått i uppdrag att fram till 2023 fördela bidrag på totalt 170 miljoner kronor till åtgärder som förbättrar vattenmiljön. Denna utlysning är en del av uppdraget och syftar till att installera avancerad rening för avskiljning av läkemedelsrester vid avloppsreningsverk. I uppdraget ingår också att ge bidrag till projekt som minskar utsläpp av mikroplaster och andra föroreningar via dagvatten (8.9).

Investeringsbidraget kommer bidra till att fler avloppsreningsverk (ARV) installerar avancerad rening av läkemedelsrester, vilket bidrar till minskade utsläpp av läkemedelsrester och andra miljögifter till hav, sjöar och vattendrag. Bidraget kommer bidra till en ökad kunskapsuppbyggnad kring avancerad rening och belysa de frågeställningar som uppstår vid planering, projektering, upphandling, installation och drift av läkemedelsrening, vilket kommer vara viktiga delar i det fortsatta arbetet för myndigheter, VA-huvudmän, branschorganisationer, näringslivet och instanser som arbetar med tillsyn och prövning.

Sökande: kommuner, kommunala bolag eller kommunalförbund.

Stöd: högst 90 procent av kostnaden för bidragsberättigade åtgärder.

Exempel på åtgärder: investeringar i en teknik eller metod som har till huvudsakligt syfte att avskilja läkemedelsrester från avloppsvatten i avloppsreningsverk, förstudier eller andra förberedande åtgärder inför investeringar i en sådan teknik eller metod.

Ansökan: ansökan görs på särskilt ansökningsformulär som finns på Naturvårdsverkets hemsida. Även en mall som sammanfattar projektbudget och tidplan ska skickas in i samband med ansökan.

! Ansökningsomgången för i år stängde 20 mars. Eventuella nya bidrag kommer meddelas på Naturvårdsverkets hemsida.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

9. STÖD SOM SÖKS VIA SIDA

9.1 Kommunikation Globala målen/Agenda 2030

Har ni smarta, roliga, oväntade eller helt traditionella idéer på kommunikationsaktiviteter kring Agenda 2030 och de Globala målen kan ni nu ansöka om medel för det. Syftet med kommunikationsaktiviteterna är att alla i Sverige ska känna till de Globala målen för hållbar utveckling, kunna engagera sig och bidra till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar global utveckling.

Ni kan söka mellan 50 000–300 000 kronor och om ni beviljas medel betalas de ut i efterskott, när aktiviteten är genomförd och redovisad. Endast juridiska personer kan söka.

För närvarande går det inte att söka stödet. Inga nya utlysningar är planerade i närtid, men blir det ändå aktuellt annonseras det ut på SIDAs hemsida.

[Information hos SIDA](#)

10. STÖD SOM SÖKS VIA TILLVÄXTVERKET

OBS. Tillväxtverket har regelbundet utlysningar som inte alltid hinner komma med i denna sammanställning. Gå därför in på [följande länk för aktuella utlysningar](#).

10.1 Regionala företagsstöd

 För nyligen uppstartade eller befintliga företag finns det möjlighet att söka olika sorters finansiella stöd. Dessa har inte en direkt miljökoppling men kan bidra till utvecklingen av hållbara företag. Rådgivning kring stöden ges främst av Västra Götalandsregionen men även regionala företagsnätverk och personer på kommuners näringslivskontor kan ofta hjälpa till.

Stöden är indelade i följande grupper:

- Investeringsstöd
- Konsultcheck
- Mikrostöd
- Samverkansprojekt
- Innovationsstöd eller lån

Sökande: små- och medelstora företag med en marknad som sträcker sig utöver den egna regionen. Även stora företag kan få stöd, men endast för nyinvesteringar i en ny ekonomisk verksamhet.

Stöd: stödnivåerna varierar men ligger i de flesta fall på 10–35 %.

Exempel på åtgärder: fysiska investeringar (byggnader, maskiner), lönekostnader för nya arbetstillfällen, utbildning, kompetensutveckling och konsulttjänster.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande under året.

[Information hos Tillväxtverket](#)

10.2 Stärk den regionala planeringen

Nytt stöd! Denna utlysning om 5 miljoner kronor syftar till att öka regioners förutsättningar att arbeta med regional planering som ett komplement till befintliga planeringsprocesser. Tre olika teman är i fokus:

- Tillgång på el och mark för utveckling av näringslivet
- Ökad tillgänglighet inom och mellan regioner för att stärka näringslivet
- Stärk besöksnäringen genom samordnade planeringsprocesser

Sökande: Västra Götalandsregionen.

Stöd: stödnivån varierar beroende på typ av projekt.

Exempel på åtgärder: ta fram kunskapsmaterial eller genomföra utvecklingsprocesser där flera aktörer är delaktiga. Ambitionen bör då vara att utveckla eller komplettera befintliga planeringsunderlag med ett regionalt perspektiv.

Ansökan: ansökan lämnas in via Tillväxtverkets e-tjänst. Sista ansökningsdag är 28 augusti 2020.

[Information hos Tillväxtverket](#)

11. STÖD SOM SÖKS VIA TRAFIKVERKET

11.1 Stadsmiljöavtal

Kommuner och regioner kan söka stöd för att främja hållbara stadsmiljöer, så kallat stadsmiljöavtal, enligt förordningen SFS 2015:579. Syftet med satsningen är att främja hållbara stadsmiljöer genom att skapa förutsättningar för att en större andel persontransporter i städer ska ske med kollektivtrafik. Åtgärderna ska leda till energieffektiva lösningar med låga utsläpp av växthusgaser och bidra till att uppfylla miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Stödet bör särskilt främja innovativa, kapacitetsstarka och resurseffektiva lösningar för kollektivtrafik. Förutsättningar för stöd är också att motprestationer genomförs som bidrar till hållbara transporter eller ökat bostadsbyggande.

Mellan 2018- 2029 är 1 miljard kronor per år avsatta till stödet, Åtgärder som stöd söks för, och motprestationer, ska vara genomförda senast 2029.

Sökande: kommuner och regioner.

Stöd: stöd kan beviljas för upp till 50 % av kostnaderna för genomförda åtgärder.

Exempel på åtgärder: investeringar i anläggningar för lokal och regional kollektivtrafik, investeringar i anläggningar för nya transportlösningar för lokal och regional kollektivtrafik för att demonstrera och prova dessa.

Från och med nästa ansökningsomgång kommer det också vara möjligt att söka stöd för investeringar för samlastning av godstransporter, samordnad citylogistik eller gods på cykel för lokal eller regional distribution.

Ansökan: nästa ansökningsomgång beräknas öppna i oktober 2020 och stänga i januari 2021.

[Information hos Trafikverket](#)

11.2 Skyltfonden

Innovativa projekt som stärker trafiksäkerheten i vägtrafiken kan ansöka om medel från Skyltfonden. Skyltfondens medel ska användas främst till att stödja projekt inom trafiksäkerhetsområdet. Skyltfonden är ett komplement till de traditionella forskningsfonderna och vi strävar efter att resultaten ska vara tillämpningsbara och tydliga för trafikanterna. Projekten ska snabbt komma trafikanterna till nytta, och tidsplanen för varje projekt bör inte överstiga två år.

Sökande: öppen för alla förutom Trafikverksanställda. Exempelvis universitet, organisationer, företag, privatpersoner.

Ansökan: ansökan görs till Trafikverket senast 1 mars eller 1 oktober varje år.

[Information hos Trafikverket](#)

11.3 Statlig medfinansiering till regionala kollektivtrafikanläggningar, trafiksäkerhet och miljö

Statlig medfinansiering innebär att staten kan bidra till genomförande av regionala kollektivtrafikanläggningar samt till åtgärder inom miljö och trafiksäkerhet på kommunala gator och vägar. Medel för statlig medfinansiering finns avsatta inom ramarna för de regionala planerna för transportinfrastruktur, de så kallade länsplanerna, samt inom nationell plan för transportsystemet. Hur mycket medel som finns att söka varierar mellan länen, som följd av bestämmelser i respektive länsplan.

Sökande: kommuner och regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Stöd: stöd kan beviljas för upp till 50 % av de bidragsberättigade kostnaderna.

Exempel på åtgärder: investeringar i kollektivtrafikanläggningar och miljö- och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder på kommunala gator och vägar.

Ansökan: det är olika ansökningsomgångar i olika regioner. För att veta vilken tid som gäller för ansökan i din region, kontakta regionansvarig. Kontaktuppgifter finns på Trafikverkets hemsida.

[Information hos Trafikverket](#)

11.4 Bidrag till ideella organisationer

På uppdrag av regeringen fördelar Trafikverket ut medel till ideella organisationer som bidrar till uppfyllandet av de transportpolitiska målen om tillgänglighet, trafiksäkerhet, miljö och hälsa. Det finns två typer av bidrag.

- **Organisationsbidrag**
Bidraget ges till en ideell organisation, där bidraget inte avgränsas till särskilda verksamheter.
- **Projektbidrag**
Riktat bidrag till ett definierat projekt. Tidigare beviljade projekt har handlat om exempelvis cykelhjälmkampanjer, kunskapshöjning om droger i trafiken, kurser för enskilda väghållare och trafikmätningar.

Sökande: organisationer som är registrerade hos Skatteverket som ”Ideell förening”. Organisationen ska också uppfylla vissa allmänna krav.

Ansökan: Organisationsbidraget kan sökas en gång om året. Sista ansökningsdag för 2020 var den 1 december 2019. Projektbidraget kan lämnas in löpande fram till den 1 oktober 2020.

[Information hos Trafikverket](#)

12. STÖD SOM SÖKS VIA ANDRA ORGANISATIONER

12.1 Världsnaturfondens innovativa naturvård

Världsnaturfonden WWF inrättade under det internationella biologiska mångfaldsåret 2010 en satsning på innovativ naturvård för att främja såväl bevarande av biologisk mångfald som minskade ekologiska fotavtryck. Syftet är att stödja innovativa projekt och idéer som ligger i framkanten och bidrar till värdefullt nytänkande inom naturvården. En vidareutveckling av projekten kan därifrån få stor betydelse för att främja biologisk mångfald och/eller minska ekologiska fotavtryck i Sverige. Det kan gälla exempelvis utveckling av tekniska lösningar, förvaltningsformer, forskning och kunskapsuppbyggnad och fältprojekt.

Sökande: privatpersoner, föreningar, organisationer, myndigheter eller företag.

Exempel på åtgärder: Projekten kan höra hemma inom vitt skilda områden såsom naturvård, utbildning, stadsutveckling, förvaltning, hushåll, konsumtion, energi o.s.v.

Stödet är för närvarande inte sökbart, och information saknas i dagsläget om huruvida satsningen ska fortsätta eller ej.

[Information hos Världsnaturfonden](#)

12.2 Naturskyddsföreningens miljöfond

Vattenkraftbolag som levererar elenergi märkt med Bra Miljöval ska avsätta pengar i en egen miljöfond eller i en miljöfond som Naturskyddsföreningen disponerar. Varje år avsätter elbolag ett antal miljoner till Naturskyddsföreningens miljöfond som skall slussas vidare i olika miljöförbättrande projekt. Det är viktigt att projekten bidrar till konkret miljönytta och leder till ökad biologisk mångfald. Rena informationsprojekt eller stöd till löpande verksamhet har svårt att få projektstöd. Hur mycket pengar som finns att söka i fonden beror på hur mycket el märkt Bra Miljöval som säljs, beloppet varierar därmed från år till år.

Stöd: beviljat stödbelopp varierar och beror på projektets storlek.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser.

Exempel på åtgärder: Projekt som minskar vattenkraftens skadeverkningar eller projekt som gynnar den biologiska mångfalden i strömmande vatten. Kan exempelvis innebära åtgärder som syftar till att bevara hotade och rödlistade arter, skapa fiskvägar eller riva vandringshinder i vattendrag.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande och görs i särskilt formulär som skickas in till Naturskyddsföreningen.

[Information hos Naturskyddsföreningen](#)

[Information hos Fortum](#)

[Information hos Vattenfall](#)

12.3 Naturskyddsföreningens energieffektiviseringsfond

Alla företag som säljer el märkt Bra Miljöval betalar in pengar till denna fond, som finansierar projekt som minskar elanvändningen i bostäder, industrier eller andra lokaler. Projekten utförs av elbolagen själva eller av någon annan som söker pengar ur fonden. Hur mycket pengar som finns att söka i fonden beror på hur mycket el märkt Bra Miljöval som säljs, beloppet varierar därmed från år till år.

Sökande: Alla som har ett organisationsnummer kan ansöka, exempelvis företag, kommuner, föreningar, myndigheter och stiftelser.

Stöd: beviljat stödbelopp varierar, men många energieffektiviseringsåtgärder får omkring 30 % i stöd.

Exempel på åtgärder: Byte till mer energieffektiv belysning, styrning av elvärmsystem eller isolering. Observera att stöd inte ges för ren konvertering från direktverkande el till värmepump.

Ansökan: ansökan kan lämnas in löpande och görs i särskilt formulär som skickas in till Naturskyddsföreningen.

[Information hos Naturskyddsföreningen](#)

12.4 Naturskyddsföreningens investeringsfond

Från investeringsfonden kan pengar sökas för projekt som involverar teknik som ännu inte är kommersiellt etablerad men som är lovande för utvecklingen av en hållbar energiproduktion. Exempel på sådana projekt kan vara sol- eller vindkraft av spetskaraktär, eller mer oetablerade tekniker som vågkraft.

Denna fond håller på att göras om och kommer eventuellt att fasas ut. Besök Naturskyddsföreningens hemsida för senaste information.

Sökande: elbolag med licens att sälja el märkt Bra Miljöval.

Ansökan: ansökan söks via enskilda elbolaget.

[Information hos Naturskyddsföreningen](#)

12.5 Sportfiskarnas fiskevårdsfonder

Sportfiskarnas fiskevårdfond

Minst 200 000 kronor delas ut varje år av Sportfiskarna till fiskevårdsprojekt eller projekt som genom forskning eller andra insatser bidrar till utveckling av sportfisket eller sportfiskets förutsättningar.

Sökande: distrikt inom eller förening ansluten till Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund. Om särskilda skäl föreligger kan även ansökan från annan beaktas, medlem i förbundet eller organisation med nära anknytning till förbundet.

Ansökan: ansökan görs via ett webbformulär på Sportfiskarnas hemsida. Sista ansökningsdag för 2020 var 1 mars.

Abu Garcias Fiskevårdsfond

Fonden grundades och finansieras av Abu Garcia, men ansökningarna administreras av Sportfiskarna. En utgångspunkt för fonden är skapa möjlighet för lokala initiativ att bli mer självgående. Fokus är att värna och främja sportfiske i friska och rena vatten, genom exempelvis skapandet av fria vandringsvägar, restaurering av vattendrag och skydd och bevarande av fiskbestånd, eller fiskebiologisk forskning. Ansökningar välkomnas också från projekt som seminarium, undersökningar, opinionsarbete och annat som ökar intresset för fiskevård och förvaltning som gynnar sportfisket.

Sökande: Både enskilda personer, föreningar och fiskevårdsområden kan söka bidrag.

Ansökan: ansökan skickas in via post till Sportfiskarna. Sista ansökningsdag för 2020 var 1 mars.

Göte Borgströms stiftelse för fiske- och vattenvård

Stiftelsen har en inriktning på att främja vetenskaplig forskning i Sveriges vatten och fiskbestånd med hänsyn till natur, fiskevård och sportfiske.

Ansökan: ansökan skickas in via post till Sportfiskarna. Sista ansökningsdag för 2020 var 1 mars.

[Information om alla tre fonder hos Sportfiskarna](#)

12.6 Svensk våtmarksfond

Fondens huvudmål är att skapa förutsättningar för att bevara, återskapa, restaurera och vårda våtmarker för fåglar så att arealen våtmarker av hög kvalitet stadigt ökar i vårt land. Stöd till forskning och utbildning är en viktig del i detta arbete.

Sökande: markägare/ombud/arendator

Stöd: stödnivån varierar, men ligger som regel i ett spann mellan 50 000 – 200 000 kr.

Ansökan: ansökan görs via särskilt formulär som finns på Våtmarksfondens hemsida. Ansökan skall vara inne senast 10 juni året före beräknad projektstart.

[Information hos Våtmarksfonden](#)

12.7 Anslag till friluftsliv

Syftet med bidraget är att ge alla människor möjligheter att genom friluftsliv få naturupplevelser, välbefinnande, gemenskap och öka kunskap om naturen och miljön. Ansökningarna ska sträva efter att uppfylla de 10 friluftspolitiska målen och satsningar på barn och unga är prioriterade. Naturvårdsverkets fördelar anslaget till Svenskt Friluftsliv som hanterar ansökningarna. Sedan 2016 har ungefär 48 miljoner kronor fördelats ut årligen. Både organisations- och verksamhetsbidrag kan sökas.

Sökande: Riksomfattande friluftsförbund som bedriver lokal eller regional verksamhet i minst tio län och uppfyller Svenskt Friluftsliv värderingar.

Exempel på åtgärder: stöd till friluftsdagar, utomhuspedagogik, projekt inom fysisk aktivitet, mångfald och integration.

Ansökan: senast 30 september 2020 ska ansökan om bidrag för 2021 vara inne hos Svenskt Friluftsliv. Särskild ansökningsblankett ska användas.

[Information hos Naturvårdsverket](#)

[Information hos Svenskt friluftsliv](#)

12.8 Avfall Sverige

Avfall Sverige är den svenska branschorganisationen inom avfallshantering och återvinning och bedriver utvecklingsverksamhet inom hela avfallsområdet. Detta sker genom en gemensam utvecklingssatsning som finansieras av Avfall Sveriges kommunala medlemmar. Satsningen har i grunden en bred inriktning på konkreta utvecklingsprojekt. För närvarande finns fyra fokusområden inom satsningen:

- Fossilfri avfallshantering
- Resurseffektivt kretslopp
- Beteendeförändringar
- Digitalisering

Sökande: Alla, såväl Avfall Sveriges medlemmar som icke medlemmar.

Stöd: beviljade stödbelopp varierar.

Exempel på åtgärder: förstudier, kunskapssammanställningar, utvärderingar, utredningar, kommunikationskampanjer, genomförbarhetsstudier.

Ansökan: ansökan kan skickas in löpande till Avfall Sverige, men beslut tas i olika beslutsomgångar som äger rum fyra gånger per år.

[Information hos Avfall Sverige](#)

12.9 Vätterns fiskevårdsfond

Vätterns Fiskevårdsfond är en stiftelse som bildades år 1988 av Vätterns Fiskareförbund och Vätterns Fritidsfiske- och Fiskevårdsförbund.

Fonden delar ut bidrag till fiske- och miljövårdande verksamhet, fisketillsyn, information samt biologisk och limnologisk undersökning i Vättern och i tillrinnande vattendrag. Fonden strävar efter att ha en bred verksamhet och i första hand stödja projekt när andra finansieringsmöjligheter saknas eller är begränsade.

[Information hos Vätterns fiskevårdsfond](#)

12.10 Naturbonusen

Varje år skänker Naturkompaniet en procent av det totala beloppet som medlemmarna handlar för under ett kalenderår, till ett natur- eller miljövårdsprojekt. 2019 donerades totalt 2,2 miljoner kronor till tre olika aktörer. Varje år lämnas nomineringar in som medlemmarna sedan röstar om under maj månad.

[Information hos Naturkompaniet](#)

12.11 Nordiska ministerrådets utlysningar

För närvarande har Nordiska ministerrådet inga bidrag som stöttar arbete eller åtgärder på miljöområdet som är anpassat för nationellt eller regionala/lokala aktörer. Men nya utlysningar kommer regelbundet, uppdaterad information finns hos [Nordiska Ministerrådets hemsida](#). Tidigare har det exempelvis varit möjligt att söka för projekt inom hållbart friluftsliv och biologisk mångfald.

12.12 Vattenkraftens miljöfond

Vattenkraftens Miljöfond består av åtta vattenkraftsföretag som möjliggör finansiering av nödvändiga miljöåtgärder för omställningen av vattenkraftsverksamheter i Sverige. Miljöinsatserna ska gynna såväl fiske och turism som lokal utveckling, och verka för att både nationella och internationella miljömål uppnås. 2020 är första året som fonden öppnar upp för ansökningar.

Sökande: Alla verksamhetsutövare som producerar el genom vattenkraft samt omfattas av den av regeringen föreslagna nationella prövningsplanen för vattenkraftsel kan ansöka om finansiering från fonden.

Exempel på åtgärder: utredningar, kostnader för prövning av miljöåtgärder i domstol, produktionsförluster.

[Information hos Vattenkraftens miljöfond](#)

[Information hos Länsstyrelsen](#)

13. EU-FONDER OCH -PROGRAM

13.1 Interreg-program

De territoriella samarbetsprogrammen (Interreg) handlar om att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Syftet är att uppmuntra städer och regioner från olika medlemsstater att arbeta tillsammans och lära av varandra genom gemensamma program, projekt och nätverk. EU:s program för territoriellt samarbete är det viktigaste verktyget för att finansiera den här typen av gränsöverskridande utvecklingsarbete. Sverige deltar i totalt 13 av dessa EU-program. Fokus för programperioden 2014–2020 kommer att vara forskning och innovation, hållbara transporter, skapa en gränsöverskridande arbetsmarknad och främja utvecklingen av miljövänliga energikällor.

Sökande: aktörer som kan söka kan variera något beroende på program men i regel kan både offentliga och privata organisationer söka. Exempelvis myndigheter, kommuner, företag, föreningar, universitet och högskolor – i samarbete med aktörer i andra EU-länder.

[Information hos Tillväxtverket](#)

[Information hos Västra Götalandsregionen](#)

Västragötalandsregionen är en kontaktväg för Interreg-programmen i Västra Götalands län. Västra Götalandsregionen ansvarar för fem EU-program och deltar i ytterligare några.

Interreg Sverige-Norge

Programmet ska genom ett gränsöverskridande samarbete skapa de bästa förutsättningarna för en ekonomisk stark region med en attraktiv livsmiljö. Insatsområden är innovativa miljöer, små- och medelstora företag, natur- och kulturarv, hållbara transporter samt sysselsättning och gränsöverskridande arbetsmarknad.

Ansökan: för 2020 var sista ansökningsdag 15 februari.

[Information och kontaktperson hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om programmet](#)

Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak

Programmet syftar till att programområdet skall bli ett attraktivt och konkurrenskraftigt område, som kännetecknas av samarbete och hållbar utveckling. De områden som är prioriterade inom programmet är innovation, transport, grön ekonomi och sysselsättning.

Ansökan: för 2020 var sista ansökningsdag 7 februari.

[Information och kontaktperson hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om programmet](#)

Interreg North Sea Region (Nordsjöregionen)

Programmet syftar till att göra Nordsjöregionen till "en bättre plats att bo, arbeta och investera i". Prioriterade områden är innovationer, hållbar miljö, tillgänglighet samt uthålliga och konkurrenskraftiga samhällen.

Ansökan: exakt ansökningsperiod för 2020 än ännu inte bestämd. Bevaka programmets hemsida för senaste information.

[Information och kontaktperson hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om programmet](#)

Interreg BSR Baltic Sea Region (Östersjöregionen)

Det strategiska målet med programmet är att göra Östersjöregionen till en attraktiv plats att investera, arbeta och bo i. Prioriterade områden är att främja innovationer, intern och extern tillgänglighet, Östersjön som en gemensam resurs, samt attraktiva och konkurrenskraftiga städer och regioner.

[Information och kontaktperson hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om programmet](#)

Interreg Europe (f d Interreg C)

Programmet syftar till att stärka det regionala utvecklingsarbetet genom nätverkande och erfarenhetsutbyte. Det omfattar två huvudtyper av projekt: Regionala initiativ (identifiering/anpassning av "Good practice") och kapitalisering (spridning av "Good practice"). Prioriterade områden är innovation, forskning och teknologisk utveckling; entreprenörskap och små och medelstora företag (SME); informationssamhället; sysselsättning, humankapital och utbildning.

Det avsedda stödet för projekt inom detta program är slut. Det kommer inte bli några mer ansökningsomgångar.

[Information och kontaktperson hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om programmet](#)

Urbact

URBACT är ett interregionalt EU-program för utbyte av erfarenheter kring goda lösningar inom området stadsutveckling. Det finns två prioriterade områden, "städer - motorer för tillväxt och jobb" samt "attraktiva och sammanhållna städer".

[Information om programmet](#)

Övriga Interregionala program – Espon och Interact

Dessutom finns dessa två interregionala program som handlar mycket om erfarenhetsutbyte, och vi hänvisar direkt till respektive webbplats:

- [Espon](#)
- [Interact](#)

13.2 EU:s Regionala utvecklingsfond samt Socialfond

Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden är två av EUs struktur- och investeringsfonder (se vidare under rubriken EU och pengarna). Interregprogrammen ovan är en del av regionala utvecklingsfonden. Men det finns även andra stöd att söka från regionalfonden, bland annat innovationsstöd för en koldioxidsnål ekonomi. Regionalfondens tre insatsområden är: 1. Samverkan inom forskning och innovation, 2. Konkurrenskraftiga små och medelstora företag och 3. Innovation för en koldioxidsnål ekonomi. Även socialfonden har givit stöd till projekt kopplade till miljö.

Västra Götalandsregionen är värddorganisation för det regionala strukturfondspartnerskapet och administrerar dess sekretariat. Strukturfondspartnerskapets främsta uppgift är att prioritera bland inkomna ansökningar till socialfonden i Västsverige och Västsveriges regionala strukturfondsprogram (regionalfonden).

[Information om strukturfondsprogram hos Västra Götalandsregionen](#)

[Information om socialfonden hos Västra Götalandsregionen](#)

13.3 EEE-F: European Energy Efficiency Fund

Projekt för energibesparing, energieffektivisering och förnybar energi, särskilt i urbana miljöer, finansieras av denna EU-fond. Tre kategorier av projekt finansieras: energibesparing och energieffektivisering, förnyelsebar energi samt urbana transporter.

Sökande: Offentliga myndigheter, företrädesvis på lokal och regional nivå, eller offentliga eller privata bolag som verkar på uppdrag av dessa.

[Information hos EEE-F](#)

[Information hos kommissionen om energistöd och -projekt](#)

14. Stöd för klimatanpassning

Klimatanpassning innebär åtgärder för att anpassa samhället till de klimatförändringar vi redan märker av idag och de som vi inte kan förhindra i framtiden. Det är alltså en skillnad jämfört med klimatåtgärder som har målet att minska samhällets påverkan på klimatet. Många klimatanpassningsåtgärder kan även ha en positiv påverkan på miljön, och det finns flera kopplingar mellan Västra Götalands åtgärdsprogram för miljömålen och Västra Götalands handlingsplan för klimatanpassning.

Nationellt kunskapscentrum för klimatanpassning vid SMHI driver Klimatanpassningsportalen och ansvarar också för att sammanställa stöd för klimatanpassning. Flertalet stöd som redan presenterats i denna skrift kan passa för projekt med inriktning mot klimatanpassning. Nedan presenteras dock två specifika stöd inom området.

[Information på Klimatanpassningsportalen](#)

Det kan även vara intressant att läsa Europeiska miljöbyråns (EEA)s [rapport om hur klimatanpassning kan finansieras](#) (på engelska).

14.1 Bidrag för stabilitetsförbättrande åtgärder längs Göta älv

2018 fick Statens geotekniska institut ett uppdrag att inrätta en delegation för Göta älv och finansiera konkreta ras- och skredförebyggande åtgärder längs älven. Ett bidrag togs fram som under 2020 omfattar 50 miljoner kronor.

Sökande: kommuner längs Göta älv. Kommunerna ansöker om bidragen men privatpersoner och företag med fastigheter inom skredriskområden kan i sin tur ansöka om stöd via kommunen.

Stöd: stöd kan beviljas för upp till 70 % av den totala kostnaden.

Exempel på åtgärder: stabilitetsutredningar, geotekniska åtgärder.

Ansökan: sista datum för de återstående ansökningsomgångarna under 2020 är 15 augusti samt den 1 november.

[Information hos Sveriges geotekniska institut](#)

14.2 Bidrag för naturolyckor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap fördelar årligen ut bidrag till åtgärder som förebygger naturolyckor. Under 2020 är 75 miljoner kronor avsatt i budgeten för detta. Stödet riktar sig till kommuner som har bebyggda områden där risker för naturolyckor är särskilt stor. Det kan handla om områden som behöver skyddas mot översvämning eller där marken behöver förstärkas för att uppnå en högre stabilitet. Ansökan kan göras för åtgärder som planeras eller har utförts. En förutsättning för stöd är att hotbilden är noggrant utredd och att de föreslagna åtgärderna beskrivs tydligt med kartor, ritningar och beräkningar.

Sökande: kommuner.

Stöd: stöd kan beviljas för upp till 60 % av de bidragsberättigade kostnaderna.

Exempel på åtgärder: översvämningsskydd, invallningar, mottagningsstation för el, underlag till domstol.

Ansökan: ansökan och efterfrågat underlag ska lämnas in digitalt till MSB. Sista ansökningsdag är 1 augusti varje år.

[Information hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap](#)

15. MILJÖPRISER

Ska miljöpriser vara med i en sammanställning om bidrag och stöd? Varför inte? Man behöver bara göra åtgärden först och får pengarna och äran efteråt ☺.

Kommunala miljöpris

[Falköpings kommun](#)

[Hjo kommuns miljöpris](#)

[Kungälv's kommuns stipendium för en Hållbar Utveckling](#)

[Lerums Gröna Tråden](#)

[Lidköpings kommuns pris för hållbar utveckling](#)

[Lilla Edets miljöpris](#)

Mariestads kommuns miljövårdspris

[Miljö- och folkhälsopris i Melleruds kommun](#)

[Stadens miljöpris Mölndal](#)

[Skövde kommuns miljöpris](#)

[Stenungssunds kommun](#)

[Vara kommuns bygg- och miljöpris](#)

Vårgårda kommuns miljöpris (delas ut vartannat år, nästa tillfälle 2021)

Regionala miljöpris Västra Götaland

[Årets slätterängsskötare](#)

Övergripande miljöpris

[WinWin Gothenburg Sustainability Award](#)

[Sjöstjärnan](#)

[Volvos miljöpris](#)

[Föreningen vattens miljöpris](#)

[Nordiska ministerrådets miljöpris](#)

[Miljöstrategipriset](#)

Känner du till fler miljöpris? Maila helena.sandmer@lansstyrelsen och tipsa!

16. STÖD SOM SÖKS VIA VINNOVA

Vinnova är Sveriges innovationsmyndighet. Deras uppgift är att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning. Vinnova är en bra ingång för innovations- och forskningsstöd. I länken nedan kan du se vilka stöd som är aktuella just nu.

[Information hos Vinnova](#)

17. EU och pengarna

I och med vårt medlemskap i EU påverkar både EU:s politik och stödsystem oss i Sverige. Detta avsnitt är till för att ge en introduktion till EU:s pengar och förhoppningsvis göra det lite enklare för er att söka.

De främsta ekonomiska verktygen för att genomföra EU:s miljöpolitik är de fem europeiska struktur- och investeringsfonderna, varav fyra berör Sverige (blå rutor i figur 1). De fyra fonderna kopplar i sin tur till olika politikområden. Bidragen delas ut via olika program. Det finns även fristående programsatsningar för specifika områden. För att genomföra EU:s miljöpolitik finns det enligt EU främst följande finansieringsformer:

- Landsbygdsprogrammet
- Havs- och fiskeriprogrammet
- Regionala utvecklingsfonden
- LIFE+
- Horizon 2020

<i>De främsta verktygen för att förverkliga Europa 2020 är de europeiska struktur- och investeringsfonderna, ESI-fonderna. I Sverige finns fyra ESI-fonder. Pengarna delas ut i olika program.</i>				
Gemensamma jordbrukspolitiken (GJP/CAP)		Havspolitiken och den gemensamma fiskeripolitiken (GFP/CFP)	Regionalpolitiken (sammanhållningspolitiken)	
Garantifonden för jordbruksstöd (direktstöd)	Jordbruks-fonden för landsbygds-utveckling	Havs- och fiskerifonden	Regionala utvecklingsfonden	Socialfonden
	Landsbygdsprogrammet	Havs- och fiskeri-programmet	Interreg-programmen	
<p>Dessutom finns fristående programsatsningar såsom: LIFE+: ett särskilt finansieringsprogram för EU:s miljö- och klimatpolitik Horizon 2020: EU:s forsknings- och innovationsprogram</p>				

Bild 1. Bild som illustrerar EU:s politik och ekonomiska verktyg.

Tillväxtverket, Jordbruksverket och svenska ESF-rådet har sedan januari 2016 den gemensamma webbplatsen **eufonder.se** med information om de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Via webbplatsen går det att hitta till de stöd som finansieras med hjälp av fonderna. Där finns information om fondernas 27 program,

om hur fonderna skiljer sig åt och hur de kompletterar varandra. Eufonder.se förklarar också EU:s mål och Europa 2020-strategins roll i utvecklingen för en smart, hållbar tillväxt för alla. Det är den främsta kanalen för information om EU-fonder i Sverige och deras program.

Regionala utvecklingsfonden stärker regionernas konkurrenskraft och utvecklar näringslivet. Socialfonden förstärker och utvecklar den nationella arbetsmarknadspolitiken. Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling innehåller stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden. Havs- och fiskerifonden ger stöd för att utveckla vattenbruk och hållbart fiske. Samtliga fonder ska även arbeta utifrån de horisontella principerna:

- jämställdhet,
- tillgänglighet,
- icke-diskriminering och
- hållbarhet

Mer information om EU-finansiering får du på:

[EU-fonder](#)

[EU-upplysningen](#)

[Information på engelska](#)

[Hur Natura 2000 kan finansieras.](#)

Horizon 2020 är forskningsmedel, och information fås via www.vinnova.se och <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Länsstyrelsen Västra Götaland
Västra Götalandsregionen
Skogssyrelsen